O. di Orvieto

1

[illegible]
donna [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] di m[illegible] [illegible]
donna [illegible] fra [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quasto [illegible]
[illegible]
[illegible] soldi
donna [illegible] di [illegible]
donna [illegible] di [illegible]
monna [illegible] di [illegible]
e sua chugnata
monna buona di [illegible]

[illegible]

Longha [illegible]

2r

1r

Cass

Longha [illegible] fi m

15

8

12

Lempho [illegible] fi [illegible]

Iste sunt Rubrice statutorum istorum

1\. Ordinationes facte per Comune urbetanum de infrascriptis statutis condendis

2 Ista sunt statuta et ordinamenta Operis et fabrice Maioris Ecclesie Sancte Marie de urbeveteri facta et compillata per infrascriptos Egregios Cives

3 Que et quanta facultatem habeant domini Conservatores Civitatis urbetane In et pro Opere et fabrica dicte Ecclesie Sancte Marie

4 De Electione Superstitum Camerarij et Notarij dicte fabrice

5 De juramento Superstitum Camerarij et Notarij dicte fabrice

6 De Offitio et auctoritate Superstitum dicte fabrice

7 Que facultatem habeant et debeant dicti Superstites

8 De Magistris Et operarijs conducendis.

9 De venditionibus et locationibus bonorum stabilium dicte fabrice fiendis

10 De pena committentis dolum vel fraudem in dictis venditionibus

11 De venditionibus rerum mobilium dicte fabrice

12 De Sollicitudine Superstitum

13 De Conductione Caputmagistri et de tempore Conductionum et de Novi Operis deliberatione

14 De informationibus habendis per Superstites predictos

15 De Offitio Camerarij dicte fabrice

16 De Introitibus dicte fabrice recipiendis et de expensis fiendis

17 De oblationibus recipiendis

18 De Oblationibus recipiendis que fiunt in Ecclesia Sancti Andree ante assumptam de Angelis

19 De Massaritijs et rebus mobilibus dicte fabrice tenendis et conservandis.

20 De Clavibus retinendis per ipsum Camerarium

21 De vetitis Mercantijs fiendis cum denarijs dicte fabrice

22 Quod nullus Camerarius faciat alicui credentiam

23 Quod Camerarius nullas faciat prestantias

24 De Mandato et procuratione Camerarij in causis fabrice

25 De debitoribus fabrice imbussulandis

26 De ratione ipsius Camerarij reddenda

27 De Salario dicti Camerarij fabrice

28 De loco recondendi libros dicte fabrice

29 De Offitio Notarij dicte fabrice

30 De Salario dicti Notarij

31 De prohibitis emptionibus et alijs negotijs Offitialibus dicte fabrice

32 Quod Notarius fabrice in principio sui Offitij teneatur legere capitula presentium statutorum Offitialibus dicte fabrice

33 De Offitijs Supradictorum Superstitum Camerarij et Notarij non renuendis et de pena renuentium

34 De donationibus factis dicte fabrice non indigentibus insinuatione

35 De Electione Et offitio Revisorum Rationis Camerarij dicte fabrice

36 De Electione Offitialis doctorum et eius offitio

37 De festivitatibus custodiendis

38 De pena operariorum delinquentium

39 De Electione et Offitio custodis Cereorum maioris Altaris dicte Ecclesie

40 De Electione et Offitio vendentis candelas

41 De Electione et Offitio temperantis orlogium

42 De Electione et Offitio preconis

43 De Electione et offitio Bailitoris

44 De Salarijs ordinandis cuiuslibet dictorum Offitialium

45 De Advocatis et procuratoribus dicte fabrice eligendis

46 De Iure reddendo et executione facienda in causis fabrice

47 De executione danda Offitiali facienti exactionem

48 Qz teſta Inſtia et uita dicte
fabrice remictantur p Noteños
Inlibris dce fabrice.
49 Qz in reb; fabrice ponat ſignũ
eius fora hic poita Et de pena
deuaſtantis dcũz ſignuz
50 De blaiuo offerendo dce
fabrice p offitiales forenſes
dce Ciuitatis
51 De hereditate ſiue legato relictis
dce fabrice acceptandis 7 repudi
andis mõ 7 ordine infraſcripto
52 De reb; 7 iurib; litigioſis non
recipiendis
53 De Cameris Canonice vno ſemꝉ
reficiendis
54 De nõ eligendis ſibi ſepulturiſ
in dcã Ecclia
55 De prohibitis fuſtigatoꝝ repre
ſentationib; in dcã Ecclia
56 De pbitõe et pena ballantium
et cãnẽtiuz mũdanas cantile
nas
57 De Obſequijs deffũctoꝝ fiendis
per ipãz fabricaz
58 De pena proicientiuz lapides in
Ecclia Scẽ Marie Et ponẽtiuz
pelles 7 lanaz añ dcãz Eccliaz
59 De pena pingentiuz 7 pingi
faciẽtiuz in dcã Ecclia ſine licẽ
tia Camerarij 7 Supſtitiz.
60 Qz paupes 7 mẽdicantes nõ po
ſſint neqz debeant ſtare intra
Cancellos 7cꝉ
61 De pena vendentiuz emẽtiuz 7 ne
gotiantiuz in dcã Ecclia
62 De pena vendentiuz 7 emẽtium
ſup ſcalis dce Ecclie
63 Caſſatio ordinamẽti de Orfanis
maritandis
64 Qz Omia Statuta vltra pñtia
ſint Caſſa.

.1. Ordinatões fcẽ p Coẽ vrbtan de
Infrascriptis statutis 7 dedis

In noĩe dñi Amen Anno dñi
Millio quatricẽtexĩmo vige
simo p̃mo pontificatus Sci
ssimi in xp̃o p̃ris 7 dñi nr̃i
dñi Martini diuina puiden
tia pp̃ quĩti anno quarto Indict
quartadecima mẽsis may die xiiij

Publico generali vniuersali et
mauri consilio balie ppli 7 cois
Ciuitat vrbtis de Mandato Mag
dñi Agapiti de Colũpna Ciuitat
vrbtis locũtenẽtis et pñtis p sacro
sancta Romana ecclia 7 dño dño
nr̃o dño Martino diuina puidẽtia
pp̃ quĩto. heriseto protisto mane
bãnito. p Mactioluz de aquasparte
publicuz bãnitorez et tubatorez cois
et in sala magna palatij ppli 9uo
cato ad sonuz campane ac tubaruz
ut moris ẽ requisitoez q̃ nũctioz in
sufficiẽti nũo cõgregato. In quo qd
Consilio demandato sup̃dci Mag
dñi locũtenẽtis. cũ p̃sentia 9sensu
et uoluntate Magnificoz dñoruz
Consuatoz pacis Vrbtano pplo
p̃sidentuz p me Cancellarium
infrascriptuz Inter cetã fcã fuit
Infrascripta pposita primo optẽta
et deliberata int̃ ip̃os dños 7 duod
ecim secretij consilij deliberatois
sz forãz statut 7 ordinamt dcẽ
Ciuitatis Cui tenor ẽ iste vz

Cum ex indulto. Scissimi dñi nr̃i
dñi Martini pp̃. v. Regimen 7 adm
inistratio opis 7 fabrice venerabil
maioris ecclie vrbtane sb vocabulo
virginis gloriose et beate Marie
fundate fuit 7 sit 9missa et actri
buta Coĩ vrbtano Et opus sit ipãz
fabricam reformare Et offitiales
ipius fabrice ibidem deputatos p
dcũz Coẽ 7 deputandos regulare
et ordinare et statuta 7 ordinamta
denouo condere Et quedaz alia
ibidez uigentia delere 7 resecare
ut fcã ipius fabrice utilius pcedãt
Quid uidetur et placet dcõ Con
silio et cõsiliarijs eiusdez p com
odo 7 augumẽto ipius fabrice pro
uidere deliberare 7 reformare ge
neralr̃ et spetialr̃ pponendo.

Sup omib 7 singlis emergẽtib
7 depẽdentib ab eisdez vestrum
salubre 9siliuim postulatur.

Ser bonauẽtura vnus ex cõsiliarijs
in dcõ Consilio existentib surgẽs
in pedes 7 uadens ad solitã arren
gheriaz ubi est solituz arrẽghari
ibiqz arrẽghando dixit 7 9suluit
sup p̃dcã pposita et 9tentis in ea
q̃ hñdo respectuz ad gratiaz 9p̃tẽtaz
a Scitate dñi nr̃i sup factis fab
rice scẽ Marie. Et ut opa ipius
fabrice bene 7 utilr̃ procedant au
toritate p̃sentis cõsilij. Dñi Co
nsuatores habeant 7 possint eligẽ
et uocare. Quatuor Ciues vrbeue
tanos. qui heãnt uidere et proui
dere sup necessarijs dcẽ fabrice
Et omĩe id et totuz qd p ip̃os pro
uisum et deliberatum fuerit ratũ
sit penitus atqz firmz Ac si per dcũz
Generale cõsiliuz factuz 7 deter
minatuz fuisset nõ obstantib qui
buscũqz.

Ser Iustus vnus ex dcĩs Consiliarijs
ut supra dixit 7 9suluit sup dcã
pposita approbans p omĩa sup̃dcũz
Consiliũ redditũ p p̃fatuz Sz bon
auẽturaz. hoc tñ adiecto 7 adiũcto
q̃ dñi Consuatores electis quatuor
Ciuib ut supra heãnt mature aliq
colloquiuz cum aliquib Ciuibus
in eoz palatio sup factis dcẽ fabr
ice adhoc ut bene et utilr̃ facta
ipius fabrice dirigantur Et qd
ibi cõsultum et declaratum fuit

p dcos Quatuor electos debite exe
cutioni mandetur

In reformatioe 7 summa Cuius quidem
consilii posito et misso diligenti
partito ad fabas nigras 7 albas
ut moris est sup Consilio reddito
p sup dcum fr bonauentura et sup
adiuncta fca p sup dcum fr justum
dicente dno Jacobo de bocambijs de
Narnea Egregio legum doctore et
tunc vicepotestate electo. Qui
cumque uult 7 sibi placet consilium reddi
tum p p dcos mictat eius fabam
nigram del si. Et quicumque no uult
et sibi no placet mictat eius fabam
albam del no. Quibus fabis datis
recollectis et numeratis placuit
dcum Consilium septuaginta Con
siliarijs eorum fabas nigras del si
restituentibus. Non obstantibus septe
Consiliarijs restituentibus eorum fabas
albas del no in contrarium pmissorum
Et sic dcum Consilium optentum
deliberatum fuit ac pite reformatum

Eodem anno die penultimo mensis
Julij indictoe quartadecima.

Existentes Magnifici viri. vz
c Nicolaus Nerij de Micalla.
c Franceschus Barthi de Claranall.
c Jacobi Jacobutij de Magbaloctij
c Bartholomeus Macthei Quatuor
Conseruatores pacis Urbetano pplo
presidentes in logia inferiori pa
latij eorum solite residentie in unum
collegialiter congregati pro eorum lau
dabili offitio exercendo. uolentes
executioni mandare ea que ipsis remi
ssa fuerunt p Consilium generale
de Eligendo Quatuor Ciues Urbe
uetanos qui heant fabrice Sce Marie
Nostre commissam reformare 7 offitia
les ipsius fabrice ibid deputatos 7
deputandos regulare 7 statuta et
ordinamenta de nouo condere et
quedam delere et resecare pro uti
litate comodo 7 augumento ipsius
fabrice Confisi de probitatibus et
virtutibus Infrascriptorum Ciuium ipsos
ad pdca exequenda et facienda nomina
uerunt elegerunt 7 unanimiter et
concorditer deputauerunt eorum nemine
discrepante. Quorum noia sunt ista. vz
c Fr lutius fr Berardinj
c Fr franciscus fr Dei
c Guilielmus Johis et
c Franciscus Butij miscini

Qui supradci Ciues constituti pson
aliter Coram sup dcis dnis Conserua
toribus acceptauerunt. Et in manibus
mei Johis cancellarij Infrascripti
Jurando promiserunt omia et
singula eis commissa bene et diligenter
facere 7 exercere remotis prece ptio
odio timore et amore et omi alia
humana gratia

Eodem anno die ultimo mensis Julij
Supdci Magnifici dni Conserua
tores Existentes in eorum palatio con
uocauerunt 7 congregauerunt iuxta
uoluntatem Consilij gnalis 7 delib
erationem quamplimos 7 optimos ciues
urbetanos in audientia noua In
feriori dci eorum palatij et coram ipsis
pposuerunt 7 declarauerunt dcam elec
tionem fcam de sup dcis quatuor ciuibus
sup necessarijs dce fabrice electis
Unquam congregatioe deliberatum 7 sta
bilitum fuit p omes unanimiter 7
concorditer quod dci Quatuor Ciues
Electi iuxta deliberationem consilij ge
neralis possint 7 debeant statuta
et ordinamenta ipsius fabrice condere
et delere et resecare pro eorum arbi
trio uoluntatis. Et quod p ipsos fcum
ordinatum 7 deliberatum fuerit ppe
tuo plenam optineat roboris firmi
tatem.

2. Ista sunt statuta et ordinamenta
Operis et fabrice Maioris Ecclie
Ste Marie de urbeueti facta et
Compillata p infrascriptos Egre
gios Cives.

Ad Exordium
nostrum rite fu
ndandum Inuo
camus nomen
dni nri yhu x
filij dei altissi
mi Et eius Genitricis glorio
se et pie Virginis marie prin
cipalis aduocate oium fidelium
7 precipue cois 7 ppli Ciuitatis
urbitane Sub cuius venerabili vo
cabulo Maior ecclia urbitana
fuit 7 est fundata 7 ordinata. Ut
ea que facte ordinare 7 copillare
paramus sint ad eor laude gloz
7 honorez Sint et 7 fiant ad
laudez 7 reuerentiaz Inmaculate
Virginis 7 martiris Sce Lucie
venerabilisque ofessoris 7 doctoris
bti Bernardi spetialium intercess
oz eiusdem ppli 7 cois Ciuitat
urbitane In celesti curia apud
deum Et oium scoz eiusdez omni
potentis dei Reddentes gratias
quas possumus 7 debemus su
mo Ecclie dei Pastori Beatis
simo pri 7 dno nro Dno. Mar
tino Diuina prouidentia pp. V
Qui opus 7 fabricam Maioris
venerabil prefate Ecclie urbe
uetane regendam 7 Gubernandam
p eius applicas bullas pia co
sideratoe commisit. Deuoto eiusd
Virginis Marie 7 fideli pplo et
Coi Ciuitatis urbitane. Cum
ab origine dcam Eccliaz ven.

mira structura exerit. Quam
Recolende Memorie dnm. S.
P. 7 D. dnus Nicolaus pp.
iiij. cum sua Curia illis tpribus
apud dcam urbitanam Ciuitatez
degens suis manibus ipe funda
uit. Et generalez oium pccoz
veniaz indulxit cunctis fidelibus
7 deuotis dcam Ecclia visitatibus
et p eius fabrica manus por
rigentibus adiutrices a primis ve
speris ad secdos in die Festiuitatis
sci brtij annuatim que est die
tertiadecima mes Nouebris.
Ad honorez statum 7 exaltatiez
Sacrosce Romane Ecclie ma
tris nre 7 psenti. S. P. 7 D.
nri pp Martini V 7 omnium
suoz successoz in applica sede
sedentium Ad statum osuatioez
7 Magnificentiaz dei Cois 7 ppli
Ciuitatis urbitane Ad pacem
requiez 7 cosolationez dce Ciui
tatis urbeuetane eiusque Comitat
fortie 7 districtus Ad otemplatoez
7 veneratione psente venerabil
Ecclie Sce Marie que caput e
7 dux ppli 7 cois prefati urbitani
Et ad pseuerationez augumentum
7 pfectionez dcoz operis pij et
fabrice sepedce Ecclie Nos
Ser Antius Ser berardinj. Ser
Franciscus ser Tev. Giulielmus
Johis Januttj. 7 Franciscus butij
Nisciani Ciues urbitanj autori
tatem hntes a Coe urbitano
p Consilium balie ppli dce Ciui
tatis Nobis spetialr attributaz
ordinandi 7 reformandi dcam opus
7 fabricam Maioris Ecclie put
patet In Cancellaria Cois pdci
manu facundissimi viri ser Johis
Sassi . . . de pilleo Cancellario
Cois dce Ciuitatis urbitane fa
cimus 7 condimus ex omni nra

autoritate ⁊ commissione statuta
⁊ ordinamenta Infrascripta In
⁊ pro dictis Opere ⁊ fabrica In
fauorem ⁊ ad reformationem ipius
sub seriis ⁊ tenoribus inscriptis.

3. Que et quanta facere habeant
dni Conseruatores Ciuitatis
vrbeuetane In et pro Opere ⁊ fa
brica dicte Maioris Ecclesie S. Marie

DOmini Conseruatores
Vrbetano populo presidentes
Circa opus ⁊ Fabricam
Maioris ⁊ venerabilis ecclesie vr
beuetane ⁊ Circa gubernationem
regimen ⁊ ministerium ipius
Operis ⁊ Fabrice ⁊ dicte venerande
Ecclesie peruigiles semper existant
⁊ diligenti cura solertique studio
attendant assidue ⁊ insudant
ad prosecutionem ⁊ perfectionem
ipius Operis ⁊ fabrice subueni
ant et ⁊ assidue eisdem brachi
umque ipsorum ⁊ offitium omnem que eorum
autoritatem ⁊ potestatem pro ipso opere
⁊ Fabrica ⁊ dicta veneranda ecclesia
tenentur ponere ⁊ impertiri. Et con
seruare ⁊ manutenere debent
dictum opus ⁊ Fabricam usque ad
consumationem eius sub protec
tione ordine ⁊ cura Comunis ⁊ populi
dicte Ciuitatis ⁊ Ciuium secularium
ipius Ciuitatis ⁊ contra omnes et
singulos alios obstantes ⁊ presu
mentes dictum opus ⁊ Fabricam
subiugare siue vsurpare Et ex
regimen eximere Curam ⁊ Guber
nationem ipius Comunis ⁊ Ciuium
predictorum pugnare debent resistere
aduocare ⁊ conuocare deputata con
silia populi ipius ⁊ totum Comune ei
usdem Ciuitatis commouere et in
citare. Et in cunctis casibus contin
gentibus occurrere debent ipi
Operi ⁊ fabrice dicte venerande

Ecclesie Consiliis auxiliis ⁊ fauoribus
oportunis. Statuta ordinamenta
Reformationes ⁊ decreta tot quot
fuerint expedientia In fauorem subsi
dium ⁊ augumentum ipius Operis ⁊
Fabrice omni tempore deliberare et
deliberari et condi facere per oportu
na consilia ipius Ciuitatis ⁊ Comunis
eiusdem tam ex eorum Offitio quam ad requi
sitionem ⁊ postulationem Superstitum et
Camerarii dicte Fabrice.

De quatuor Clauibus cum sera
minibus existentibus in hostiis marmo
rei tabernaculi veri Corporalis et
stupendi Miraculi Corporis xpi quod
positum est ⁊ collocatum in dicta nostra
venerabili ecclesia ⁊ in Capella Cor
poralis ipius. Prefati dni Conser
uatores vnam Clauium duplicatam
penes eos ⁊ in archa ipsorum semper
debent retinere ad custodiam habendam
ipius venerabilis corporalis. Et dicta
hostia cum dicta Claui omni tempore te
neat reserata. Nec aperiant ullo
tempore preterquam temporibus ordinatis. Videlicet
in festo venerabilis Offitii Corpo
ris xpi. Quod fuit compositum per sancte
Memorie Beatum Tomam de aquino
ordinis fratrum predicatorum in dicta Ciui
tate vrbtana tempore felicis recorda
tionis Vrbani condam pape quarti Re
sidentis tunc cum eius curia in
dicta Vrbtana Ciuitate. Qui statuit
et ordinauit ex huiusmodi stupendi
miraculi contingentia dictum Offitium
per omnes mundi fidelium Ecclesias
sollepniter celebrari. Ad quod stup
endum miraculum deuotos conuertes
Sanctissimus condam papa Gregorius papa
xi. amplas indulgentias per eius
apostolicas bullas in dicta venerabili
Ecclesia ⁊ per eius Fabrica annuatim
tempore sollepnitatis ipius Offitii
Corporis xpi gratiose concessit.

Item conuentum est aperire ⁊ oste
dere dictum Corporale In concessa

Indulgentia tpre festiuitatis Sancti Briti͡ que est xiij die mesis nouebr annuatim. ¶ Item quia solitum est ap(er)ire et ostendere dictum Corporale Car dinalibus et magnis prelatis atque sublimibus principibus dnis et p(re)sidibus aduenientibus hanc n(ost)ram Ciuitatem ¶ Alijs aut(em) uel alias prefati dni Conservatores dictum cor(um) Clauim denegare debent Ne nimio et crebro spectaculo tanti stupendi mira culi deuotio uilescat et ven(er)atio decrescat. ¶ Aliaru(m) u(er)o clauium dicti Corporalis unam aliam retinet Camerarius dicte Fabrice qui ad mandata dictorum dnorum Conservatorum tm debet ap(er)ire et claudere ¶ Ceteras u(er)o Claues eiusdem dnus Eps urbitanus et Caplm dicte maioris Ecclie penes eos (con)seruant ¶ Preterea de quatuor Clauibus existentibus in cippo affixo an maiestatem tabule dicte Ecclie ubi pecunia offertur pro dicta fabrica due s(un)t penes ipos dnos Conser uatores et reliq(ue) due Claues uarie et diuerse s(un)t penes dictum Camerarium. ¶ Clauis aut(em) cas secte porte in Capella Corporalis p(re)dc(t)i ubi offeruntur pecunie p(ro) dicta fabrica sil(ite)r ee debet penes dnos cosdem ¶ Nec no(n) clauim Cassecte bussonamis de monetis defectiuis oblatis dicte Fabrice existentis in camera dicte Fabrice adhuc retineant penes eos dni p(re)libati.

¶ Et procedentes ad oblationes dicte fabrice recipiendas in non nullis t(em)p(or)ibus ordinatis accede(re) debet p(re)fati dni Conservatores p(ro)p(ter) ad uidendum et recolligendum pon derandum et assignandum Camerario dicte Fabrice oblationes Cereorum et Cere que fiunt annuatim in dicta maiori ecclia et pro dicta Fabrica in die sollempnitatis offitij corporis xpi p(re)fati. Et s(u)bsequenter de mense augusti in festo Assumptionis beate marie virginis annuatim omes oblatoes cereor(um) et cere que fiunt in dicta uen(erabili) Ecclia p(ro) ipa Fabrica uidere recol ligere et ponderari faciant et dicto Camerario s(u)b pondere assignare Et in quaterno ipor(um) dnor(um) huiusmo(d)i pondera scribi face(re) et notari Ac et p(er) Notarium ipius Camerarij in libro suo poni et remitti.

¶ Item quando eleuant(ur) et p(er)cipiu(n)t(ur) oblationes que fiunt an maiestatem Tabule p(re)dc(t)e p(ro) ipa Fabrica de cera panis et alijs rebus ibid(em) oblatis et sil(ite)r de capella dicti Corporalis p(re)fati dni Conservatores intersint uideant et respiciant Et dicto Camerario assi gnari faciant Et p(er) eius Notarium in libro suo distinctim et ordinate scribi et poni debeant.

¶ Item cum (con)tingerit Cippus pre fatus an maiestatem tabule poni ex deliberatione dictorum dnor(um) et dicti Camerarij ap(er)iri pro pecunijs oblatis ibidem p(er)cipiendis p(re)fati dni semp(er) intersint una cum Camerario et Notario eiusdem Fabrice et pecunie repte in dicto Cippo extrahant(ur) et deferantur publice in bacino p(er) quemda(m) op(er)arium dicte Fabrice ad Camera(m) dicti Camerarij et ibi numerent(ur) in p(re)sentia dictor(um) dnor(um) Camerarij et Notarij et ad nu(mer)um dentur dicto Camerario et p(er) eius Notarium ad introitum eiusde(m) scribant(ur) tam in libro ipius Notarij q(uam) et in quaternulo ipor(um) dnor(um) Con s(er)uator(um) ad h(oc) deputato. Et sil(ite)r fiat de pecunia repta in Cassecta Ca pelle dicti Corporalis.

¶ Item p(re)fati dni Conservatores obs(er)uent et faciant obs(er)uari ordi namentum f(ac)tum in co(nsilio) dicte Ciuitatis de mostris et potaturis Offitialium Forensium dicte Ciuitatis fiendis p(er) tres dnos Conservatores in p(re)sentia Camerarij et Notarij dicte Fabrice Et de ipis potaturis p(ar)tem tangentem dictam Fabricam faciant integralit(er) soluere

R(e)quire In libro signato p. d(icte) Fabrice c(ar)t(a) 115 Refor matio sup(er) Putaturis off(itialium)

q satisfiet dce Fabrice Justa formaz
dicti ordinamti. Qd ordinametuz
ꝯfirmanius 7 renouamus prout pz
in Cancellaria dci Comunis.

4 **De Electione Supstiti Camerarij et Notarij dce Fabrice**

Ex autoritate Cois 7 ipsi dce
Ciuitatis vrbitane ac et de
liberatoe Per Ciues secul
ares hntes autoritatez ab ipo Coe
Eligantur 7 deputentur Quatuor
boni 7 diligentes Ciues vrbitani In
Supstites dci Opis 7 Fabrice precte
Ad exequeduz ordinanduz 7 pficieduz
ceaz Opus 7 Fabricaz pctaz ipius ma
ioris Eccle. Et vnus bonus 7 ydone9
Ciuis vrbitanus In Camerariuz dce
Fabrice. Et vnus bonus 7 expertus
Notarius 7 scriba ipius Fabrice Ad
scribendum et notandū publice et
autetice Introit9 7 exitus dce Fabrice
7alia facienda que ad ipor Supstitu
Camerarij 7 notarij spectant Offitia
eis 7 cuilz ipor ut inferius adnotat9
st 7 fuerit deputata. Quor et
cuiuslz ipor durent offitia pdca tpre
sex mensiuz 7 pluri 7 minori tpre put
dco Coi et hntib9 autoritate ab ipo coe
visuz fuit expedire Ita tn q pdca
Offitia 7 qlz ipor nūq uacent. Et
omes dci Offitiales sint 7 ee debeant
seculares et extrahant9 de bussulo ad for
tunaz tpribz ordinatis ꝑ brisculos
siue palluctas sicut alij Offitiales dci
Cois. Et nullus electus 7 deputat9
ad dca offitia siue ad aliqd eorudez q
sit vel eet tunc tpris debitor dicte
Fabrice in aliqua pecunie qntitate
siue in aliqua alia re possit uel
debeat acceptare uel aliquo modo
exercere deuz Offitiuz. Nisi pmo sa
tisffecerit cum effectu eidez Fabrice omne
id et totuz ad qd ipe teneretur ipi
Fabrice infra illos vz dies qui me
diant inter extractione 7 initiuz
offitij Ad penaz Quinquaginta flor
librar den. auferendam de fco per
Potestatez et alios Rectores 7 offi
tiales Curie dce Ciuitatis vrbitane
si ꝯt fecerit in pdcis Cuius pene
quarta pars sit offitialis facietis
exetutionez Alia quarta pars deueniat
Camere dci Cois vrbis Reliqua me

dictas ipius pene applicet' dicte fabrice. Et si dcã Potestas uel alius Rector aut Offitialis dicte Curie vrbitane adhoc requisitus fuit negligens circa huiusmodi pene execcutionez fiendaz incidat in tantidẽ noĩe pene ipo fco / Inqua pena tẽpore sindicat' codepnetur p Iand icos dcĩ Cois deputatos p tpre addi ctos offitiales sindicandum. Et nichominus talis extractus in Camerarium uel Notarium 7 offitium ipz exercens cõt foraz psentis ordinamti sit priuatus ipo fco de salario suo. Et no scribatur p aliquē offitialez dce fabrice in aliqua pagha siue ad aliquē exitu ipius Camerarij Quod si forte acciderit dcm Offitiale extractum debitorez pdcm no soluisse ut pmictitur debitu suum fabrice pdce i tminu expssatum tunc 7 eo casu dictus talis offitialis debitor extractus abipo offitio et ipo fco sit priuatus.

Et successiue 7 imediate illi ciues qui tunc tpris fecerint 7 ordinauerint inbussulationes Offitior et Offitia Cois dce Ciuitatis statim conuenientur 7 congregentur ad madata dnor Consuatorz pro tpre existentiu in palatio eozdem 7 infra duos dies adie initij ipius offitij computandos teneant' 7 debeant prouidere dealio bono siue non debitore ipius fabrice in eodez offitio loco illius debitoris deputando p eos. Et fca dca prouisione quicuqz fuit electus et deputatus modo pdco 7 in casu pmisso teneatur et debeat dcm offitiu acceptare et exercere ad pena supdcaz Attendant aut in huiusmodi prouisione non eligere ad ipm Offitium aliquē de inbussulatis siue extractis de ipo bussulo offitialiu pdcor Et sili prouideant 7 addant ad dcm Offitium loco alicui' defuncti siue infirmantis siue pegrinatis l' abntis de cui' reditu no spatur ul' alr impediti aliqua uera et iusta causa extracti ad ipm Offitiu alios bonos 7 diligentes hoies

5 De Juramento Supstitum Camerarij et Notary dce Fabrice

Supradci Supstites Camerarius 7 notarius ipius fabrice In principio tpris eorum 7 cuiuscz ipor Offitij priusq eor offitia incipiant exercere iurent et iurameta ipor pstent 7 prare teneant' et debeant in forma ante psentiaz dnor Conseruatorz psidentium ppli vrbitani pro tpr existentium 7 in manib eozdem 7 cacellarij Cois dce Ciuitatis pro tpr existentis dca eorum 7 cuiuscz ipor offitia bene fideliter diligenter sollicite et utilr facere 7 exercere. Et omia 7 singla facẽ et gerẽ adque tenetur 7 debet iuxt seriem tenorez 7 otinetiaz ordinametor istor dictantiu de eorum 7 cuiuscz ipor Offitijs / Et no sbmictere neqz recognoscere quo ius tpr siue modo aliquo siue aliqua de causa aliau p's siue ab aliqua psona cuiuscuqz coditois status gradus et dignitatis existat dca Offitia siue aliqd ipor. Nisi et quatenus a Coi 7 ppło vrbitano 7 habitib autoritate ab ipo Coe 7 pplo. Quor dicta iurameta scribant' 7 notent' in cacellaria dci Cois p Cancellarium existentez pro tpre.

6 De Offitio et autoritate Supstitum dce Fabrice

Supstites electi et deputati sr Ope 7 Fabrica dce maioris vrbitane Eccle Rom heant consequens rei. presideant 7 eiz 7 supsint Operi pfibato tanquaz regentes 7 gubernates id ipm Pro cuius operis 7 fabrice regimine 7 gubernatoe pfati Supstites heant plenaz autoritate potestatez 7 largu arbitriu ordinandi deliberandi regulandi reformandi ostituendi mandandi phibendi 7 reuocandi ea omia et singula que p ope 7 fabrica memoratis nouerit ee utilia et opportuna Adquor

7

deliberationes ⁊ ordinationes ce
teri alii offitiales Magri Cap
utmagri laborantes manuales
et Operarii quib; ⁊ conducti dicte
Fabrice et in dicta Fabrica obediãt
pariter ⁊ intendãnt Eorumq; dictis
deliberatoib; et ordinatoib; noscãt
protinus se teneri. Et ipas de
liberationes et ordinatioẽs cum
effectu obs̄uare pficẽ ⁊ adimplẽ
et nõ preterire teneant' ⁊ debeãt
Et ipis nullo mõ cõtire subpena
pditois eor ⁊ cuiusq; ipor sala
rii ⁊ mercedis. Qđ salarium ⁊
mercedem si cõfecerint ul' obmi
serint in pdcis ptinus amictãt'
⁊ auferatur ab eis siue altero
ipor intotũ uel pro pte iusta iu
ditium dcor Supstitum. Et ca
merarius dce Fabrice pro tpre exi
stens ad mandata dcor Supstit
phibẽtum minime soluẽ teneatur
siue debeat. Et Notarius eiusđ
Fabrice nequaq̃ inictat scribat
uel ponat ad exitu ipius Came
rarii huiusmodi salaria amissa
ad penam infrascriptam ⁊ sb pditõe
et eor Camerarii et Notarii ⁊
cuiusq; ipor salarii. Non obstãn
tib; quibuscũq; locatoib; condu
ctionib; cõuentionib; et pactis fcis
inter dcam Fabricam ex una et
dcos Offitiales Magros Caput
magros Laborantes manuales
Operarios ⁊ Conductos quolibet ⁊
qua uis de Causa in dca Fabrica
et quẽlz ipor pte ex altera. In
quib; quidem Locatoib; Conduc
tionib; Conuẽtoib; ⁊ pactis semp
intelligatur et sit tacita seu intel
lecta cõinus non fuĩt expressata
clausula reŝuationis huiusmõi
autoritatis ⁊ ptatis dcor Supstitu.

7 Que facere habeant et debeant
dci Supstites

Sint igitur et ee debeant
⁊ teneant' supradci Super
stites Indcto eor Offitio exercẽdo
solliciti ⁊ attenti ad dcum Opus
⁊ Fabricam ipius uenerabil' Ecclie
prosequẽdam. Et ad cõstructionem
⁊ edificationem eiusdem pficiẽdam
Opera et Laboreria ipius Fabri
ce expedientia ⁊ magis utilia ⁊
necessaria ad pfectionem ipius i
Operis tam inchoata q̃ inchoãda
teneantur ⁊ debeant prosequi fa
cere ⁊ denouo ordinare ⁊ deliberare
Laborerium inchoatum cum delibe
ratione cũ fca perfici ⁊ cõsumari fa
cere cum omi cura et sollicitudie.
Nouũ laborerium ipius Operis cu
matura deliberatione inchoari facẽ
Et qđ magis expediens necessariũ
et utile fuerit eligere. Inutile aũt
⁊ supfluum remouere ⁊ reuocare.
Expensas utiles ⁊ necessarias p
mictere ⁊ deliberare. Inutiles
autem ⁊ supfluas pro hibere et
cassare.

De magistris et Operariis
8 conducendis

Ad ipum Opus ⁊ Fabricam
prosequendam ⁊ pficiendam
dci Supstites ex eor Offitio
cum Colloquio tn̄. Et informati
one Camerarii dce Fabrice protpr
existentis Eligant ⁊ conducant
Magros Laborantes manuales
et alios quoscũq; operarios expedi
entes in dcõ Opere pro laboreriis
⁊ opib; ipius Fabrice fiendis ad
ãnum siue ad mẽsem uel ad diem
aut ad coptimum prout eis uisum
fuĩt melius expedire. Et cõduc
tos siue cõducẽdos magros Labor
antes Manuales ⁊ alios quoscũq;
opantes dce Fabrice inutiles et
supfluos siue nõ expertos aut
negligentes cassare ⁊ remouere
in genere siue inparticulari Non
obstantib; aliquib; cõuentionib; et
pactis ut supius est expressum.

Salaria uero prouisiones merce
des et pretia conpetentia ⁊ condecentes
eisdem ⁊ cuilibet ipsorum iusta merita
⁊ conditiones eorum statuere deputare
et ordinare pro operibus ⁊ laboreriis
atque laboribus fiendis ⁊ mictendis in
dicta Fabrica et pro dicta Fabrica per
eos et alterum ipsorum soluendis ⁊ satis
facienda de pecuniis dicte Fabrice /
Dictaque salaria prouisiones pretia
et mercedes possint augere uel
diminuere iuxta merita ⁊ demeri
ta operariorum dicte Fabrice. Possint
et ⁊ debeant dicti Superstites in dicta
Fabrica laboreria ⁊ opera subtilia
⁊ formosa tam in Marmore quam aliis
Lapidibus quam in ligno ⁊ picturis nec
non in sculturis sicut imagines et
figuras folia / Frastratglia Circi
nes / Purpurellas / Tarsias / Pavi
menta / Musaica / Vitrea intercisa
⁊ hiis silia. Et opera que requirunt
subtile artifitium dare ⁊ locare fien
da ⁊ Laboranda peritis ⁊ expertis
Magistris ⁊ Laborantibus / siue ad annum
siue ad mensem / siue ad diem con
ducendis pro competenti salario ⁊
prouisione. Opera uero ⁊ labo
reria grossa Leuia ⁊ plana sicut
sunt schiasscie pro schiassciatu dicte
Eclesie ⁊ sicut sunt Lapides tiburtini
uel macinegni uel alii Lapides pro
muribus ⁊ parietibus extensis construe
endis dent ⁊ locent / ⁊ dare ⁊ locare
teneantur Laborantibus minus exper
tis ad coptimum ⁊ in mensura pro
competenti pretio et salario. Ac et
ad nunc prout eis melius et uti
lius pro dicta Fabrica uisum fuerit
conuenire. De venditionibus et
Locationibus bonorum stabilium
dicte Fabrice fiendis

Et quia res et bona que
pro pia causa relinquuntur et obue
niunt dicte Fabrice ea intentione
ut uendantur distrahantur et
concedantur pro pecuniis habendis
et expendendis in operibus dicte Fab
rice. Id circo prefati Superstites
ex eorum offitio etiam cum Colloquio
⁊ informatione ipsius Camerarii
possint ⁊ debeant super uenditionibus
distractionibus locationibus ⁊ aliis
concessionibus bonorum ⁊ rerum obuenientium
ipsi Fabrice fiendis ut premictitur
pro pecuniis habendis prouidere
⁊ deliberare bona fide / ⁊ sine fraude
et ut ipsa bona et res maxime sta
biles uendantur ⁊ distrahantur loc
entur ⁊ concedantur plus offerentibus
cum quam multis bannimentis premissis
pro maiori ⁊ meliori pretio siue
pensione aut affictu quod uendi ⁊
distrahi poterit locari atque concedi
Et circa ipsas uenditiones distrac
tiones locationes ⁊ concessiones delibe
randas per eos ⁊ fiendas attendant
Superstites diligenter. Ne dolus
uel fraus aliqua committatur per
aliquem in dampnum uel lexionem
ipsius Fabrice. Hoc addito quod
venditiones ⁊ distractiones bonorum
⁊ rerum stabilium dicte Fabrice delibe
rentur per eos et fiant in perpetuum
quando fiunt iure proprio. Et pro maiori
et pluri pretio quod poterit repiri
premissis bannimentis ut superius est
expressum. Non ergo ipsas venditiones
⁊ distractiones bonorum stabilium dicte
Fabrice deliberent siue faciant dicti
Superstites alicui persone pro tempore v
uite ipsius persone // uel ad certum ter
minatum tempus aliquo respectu
pro minori pretio quam res ipsa ualuerit
tunc temporis. Cum sit uisum ⁊ cognitum
est experimento non nullas uenditiones
in preteritum factas ad tempus uite / siue al

terminatuz pro minori pretio q̄
ualuerit res ipa ipius fabrice at
tulerūt dāpnuz ⁊ lexionē intule
runt dc̄e fabrice.

Et ad ualidationes ⁊ corroboratio
nez dc̄az uenditionuz distractōnuz
⁊ alienationuz Concessionū ⁊ loc
ationuz bonoꝝ ⁊ reꝝ dc̄e fabrice
que fc̄e fuerint in p̄teritūz ⁊ que
fierent in futuruz ex deliberatione
dc̄oꝝ Supstituz p dc̄uz Camera
riuz suato ordine p̄misso statu
imus ⁊ ordinamus ipas dc̄as ue
ditiones distractiones alienatōes
ɔcessiones ⁊ locationes Et quez
ɔtum quas ⁊ quez dc̄us Camera
rius cuz deliberatione ⁊ ordine pre
missis fecisset fecerit et faciet in
futuruz quo ius tp̄e ualere ⁊ tenē
⁊ hr̄e roboris firmitatez in iudicio
et ex̄ iudicaliz ɔtunctiqz in eis et
sup eis siue aliquo ipoꝝ nō fuiss
nec eēt siue nō interuenisset ɔsensus
alicuius p̄lati siue ecclastice pe
cuiuscūqz dignitatis ⁊ autoritatis
existat. Et q̄uis in eisdez nō fu
erit interpositūz aliq̄ decretuz q̄tu
cūqz a iure uł Canone reqsituz
Et nullaz exceptionez uel obiectū
aliq̄ de huiusmodi ɔsensu siue
decreto obmiss nolumus p aliq̄z
Offitialez Curie Vrbtane siue al
terius Cuiuscūqz Curie recipi
uel admicti p̄mo tales tale exce
ptionez uel obiectuz opponentis
penaz incidat ipo fc̄o Centū floꝛ
auri p qualz uice applicandaz p
medietate dc̄e fabrice ⁊ p quarta
pte Camere Cōis Vrbtis ⁊ p reli
qua pte quarta Offitiali facienti
executionez ipius pene.

10 De pena cōmictentis dolum uł
fraudem in dc̄is venditionib

Quod si repiatur in predc̄is
uenditionib distractōib
locationib siue ɔcessionib bonoꝝ ⁊
reꝝ dc̄e fabrice aliquez ex Offitia
libus ipius fabrice doluz uel fraudē
aliquaz ɔmisisse quomolz in dāpnū
uel lexionez eiusdez fabrice tunc
⁊ eo cāu ɔmictens ⁊ p̄petrans huiu
smodi doluz ⁊ fraudez penaz incidat
quiquaginta libꝛ denarioꝝ proq̄
libet uice auferendaz de fc̄o p quē
libet Offitialez dc̄e Curie Vrbtane
⁊ applicandaz dc̄e fabrice pro dimi
dia Et p quarta pte Camere dc̄e
Cōis Et p alia quarta pte Offiti
ali facienti executionez ⁊ exactionez
dc̄e pene. De venditionibus reꝝ
11 mobiliuz dc̄e fabrice

Et q̄in oblationes in rebus
mobilibus ultra pecunias
res q̄pples mobiles offerūt
relinquuntur ⁊ ɔceduntur ipi fab
rice aduotis Virginis gloriose que
uendi ⁊ distrahi oportent pro dc̄is
habendis pecunijs ⁊ inde fabrica
ɔuertendis. In quib uenditionib
minor exigitur cautela siue pot
adhiberi q̄ in reb stabilib. Ideirco
Supstites adhec ɔgregati in Cam̄
dc̄e fabrice fc̄a deliberatōe inter
cos ⁊ p eos possint ⁊ ualeant put
eis uisuz fuerit ɔmictere huiusmōi
uenditiones reꝝ mobiliuz p Came
rariuz dc̄e fabrice fiendas ⁊ pecu
nias ex p̄tijs ipaꝝ reꝝ exigendas
cum p̄sentia tn̄ ⁊ scietia dc̄i sin
Notarij. Eoꝝ Camerarij ⁊ Notij
in p̄dc̄is consciētias honerando ut
ea fiant bona fide ⁊ sine fraude.

12 De Sollicitudine Supstitum

Sint et dc̄i Supstites solli
citi ⁊ attenti sup exactōib
et executionib debitoꝝ dc̄e
fabrice fiendis ⁊ in hijs debeant
sollicitare ⁊ excitare Camerariuz
Notariuz Pcuratores Aduocatos
Offitiales ⁊ nuctios quoscūqz et

⁊ mandatarios ipsius Fabrice. Ad pet
endum ⁊ exigendum uendicandum, et
recuperandum pecunias, ⁊ alias res
debitas ipsi Fabrice a quibuscumque de
bitoribus, detentoribus, ⁊ occupatoribus
bonorum ⁊ rerum ipsius Fabrice. ¶ Tene
antur etiam ⁊ debeant dicti Supsti
tes sepe sepius uisitare uisitare et
requirere Camerarium ⁊ Notarium
dicte Fabrice atque Caputmagrum Ma
gistros ⁊ laborantes ⁊ operarios quos
cumque in ipsa Fabrica atque laboreria
et omnia opera dicte Fabrice que fiunt
uidere ⁊ examinare, ac etiam sollicitare
ut perficiantur. ¶ Nec non monitores
utiles ⁊ necessarias, ac etiam prohibitiones
⁊ mandata ⁊ precepta expedientia, prout
nouerint esse utilia facere quibuscumque
Offitialibus Caputmagro Magistris
Laborantibus ⁊ operariis dicte Fabrice
de agendis siue non fiendis in ea.
¶ Errores quoque ⁊ defectus, quos no
uerint esse commissos in dicta Fabrica
siue paratos committi, per quemcumque cor
rigere emendare ⁊ reparare. Nec dum
alienos sed proprios errores ⁊ defectus
non pudeat eos corrigere, in quibu
scumque negotiis et gestis ut aliorum
corriguntur errores. ¶ Audeant et
huiusmodi committentes siue delin
quentes in dicta Fabrica, preciter re
darguere ⁊ submonere ut facta ipsius
Fabrice melius ⁊ utilius procedant.
¶ Teneantur etiam dicti Supstites ad
omnem requisitionem Camerarii pre
fati accedere, ⁊ se conferre ad Came
ram dicte Fabrice ⁊ ibidem residere o[mn]i
mode ⁊ eo tempore quo opus fuerit pro
factis et negotiis ipsius Fabrice pera
gendis. Et in hiis non committant ne
gligentiam aliquam. Quam si commi
ctterent quolibet in predictis multari po
ssint ad relationem simplicem ipsius
Camerarii per quemlibet offitialem Curie
dicte Ciuitatis usque in decem soldis
denariorum pro quolibet ⁊ qualibet uice qua
obmiserint uel neglexerit ut premic
titur accedere applicandis dicte
Fabrice :—

13 De Conductione CaputMagri. Et
de tempore Conductionum. Et de Noui
operis deliberatione :—

Et ut facta Fabrice sepe dicte mag[is]
utilius ⁊ cautius procedant.
Cum contingit fieri conductio Ca
putmagri ipsius Fabrice ⁊ eius salarii
conuentio, siue nouum opus inchoari in
ipsa Fabrica fiat ⁊ fieri debeat hu
iusmodi Caputmagri conductio ⁊ eius
salarii conuentio ⁊ noui operis delib
eratio per dominos Consiliatores tunc temporis
presidentes in dicto Comuni, ⁊ supstites
antedictos unanimiter ⁊ concorditer.
Et similiter dissolutio huiusmodi condue
tionis Caputmagri ⁊ eius salarii con
uentionis siue diminutio eiusdem sin
salarii, ex causis et rationibus animum
siue animos ipsorum dominorum Consiliatorum,
⁊ Supstitum mouentibus. Cum presen
tia et Collaquio ⁊ informatione Ca
merarii prefati. ¶ Verum si aliqua
differentia siue contentio in predictis pagen
dis oriretur et esset inter dictos dominos
Consiliatores et supstites, tunc ⁊ eo
casu mictatur partitum inter eos, ad fa
bas nigras et albas ⁊ quod optentum
fuerit per duas partes ipsorum de tribus partibus
fiat et executioni mandetur. Set
perpendimt actente prefati domini Consi
liatores et Supstites circa ipsius Ca
putmagri conuentionem salarii. Quod
impedendum moderandum ⁊ limitandum
est ac etiam in largiendum iuxta dicti Cap
utmagri peritiam temporibus attentis op
eribus ⁊ laboreriis que fiunt ⁊ parantur
in Fabrica sepedicta, Exemplo sumentes
⁊ menti reducentes digne memorie ⁊
famose industrie Magistrum Laure
tium condam Senensem ipsius Conte
plande Ecclesie constructorem premeum,
qui paruo contentus stipendio tam mi
rabilis Operis ⁊ formosi uocatus est
Cephas. Volentes ⁊ declarantes Nos
statutarii prelibati quod huiusmodi condu
ctiones tam Caputmagistri quam alio
rum magistrorum Laborantium Manualium
et aliorum operariorum dicte Fabrice ad tem
pus aliquod se conducentium in ipsa Fabr
ica plusquam ad diem ad quemcumque laborerium

siue ministerium, Non fiant neq̃
fieri possint uel debeant siue per
dictos dnos Consuatores siue per
dictos Supstites coniunctim uel
disiunctim ultra annum s; tantumodo
p annali uel minori tpr fieri possit
7 renouari modo 7 ordine pmisso
seruato. Saluis 7 exceptuatis offi
tialib; 7 operarijs dce Fabrice ob
latis quor conducta fieri possit
imppetuum Et prout dcis supsti
tib; uisum fuerit conuenire pro co
modo et utilitate ipius Fabrice

14 De Informationib; habendis p Supstites predcos

Consilia aũt colloquia et
informationes In omib; et
singulis pagendis in dca
Fabrica dci Supstites capiat pci
pue a dco Camerario 7 ab eius
Notario Ac et ab offitiale dcta
qui uerisilr maiorẽ notitiam hnt
7 hre debent de hijs que aguntur
et fieri debẽt / in ipa Fabrica q̃
alie psone habeant. Et gene
raliter ab omib; alijs psonis i
uestigare 7 querere, ac et audire
7 capere consilia informationes
et oppiniones. Quor 7 singlor
sana cõsilia 7 ueras 7 bonas in
formationes prosequatur. Alia
uero non sana et non bona res
puant 7 ipor Supstitum melio
res oppiniones pficiant 7 execu
tioni faciant demandare. Adq̃
omĩa pagenda prefati dni Cons
uatores in hijs que interueniunt
7 supradci Supstites in omnibus
generalr remoueant ab animis
eor omes malas affectiones et
passiones. Attendentes solum ad
comodu dce Fabrice ratione sua
dente. In quib; omib; 7 singulis
supscriptis Conscientias ipor
dnor Consuatorum et Supstitu
oneramus. Ut sciant si male
gesserint in pdictis satis deum
hre ultorem Ultra penas statu

tas in psentib; ordinamentis:

15 De Offo Camerarij dce Fabrice

Camerarius dci Operis et
Fabrice pdce Electus et
deputatus ad ipm Camer
ariatus offitiu exercendum sit solli
citus diligens 7 attentus bona fide
sine fraude. Sit et 7 esse debeat
assiduus in exercitio ipius offitij
7 residentiam congruam 7 expedientem
facere teneatur 7 debeat. Inca
mera dce Fabrice solite 7 ordinate
more ipius Camerarij sup age
dis 7 prosequendis in dca Fabrica.
Et aduertat continue 7 curam studiu
7 omem diligentiam gerat 7 opet
assidue, Ut facta ipius Fabrice 7
que ordinata et deliberata fuerint
p dnos Consuatores in Casib;
inquib; ipi interuenire debeant et
p Supstites antedcos siue p dcum
Comune urbis suo ritu pcedat
7 exequantur bene et utiliter, et
oportune et sine dãpno ul lexione
ipius Fabrice: De Introitib; dce

16 Fabrice recipiendis Et de expẽsis fiendis

Teneatur et 7 debeat dcus
Camerarius pecunias in
troitus redditus 7 puentus
ipius Fabrice tpre suo recipere
pro dco opere et Fabrica. Et ad
introitum suum poni scribi et notari
facere publice et autentice p suu
et dce Fabrice Notarium. Et sin
pntia dci sui Notarij ul scia aliq̃s
pecunias ul res mobiles maxime
siue stabiles pro ipa Fabrica recipe
nõ debeat quoquo modo. Et si for
te casualr contingerit ipm Came
rariu aliquid recipe in abñtia dci
sui Notarij cum psentiam illius illo
tunc hre nõ posset saltim in pñtia
offitialis dcta dce Fabrice illud
recipiat. Et inchominus ea die qua
sic contingat recipe teneatur dcus
Camerarius notum facere dictum

eius Notarium de huiuſmodi recep
tis, itaque ad introitum ipſius Cam
erarii per dictum eius Notarium quod re
ceptum eſt infallanter ponatur ut
ſupra. Et ne in dicta parte ſe pupue,
aliqua fraus verſari poſſit Addimus
huic capitulo. Quod quilibet de predictis ſi
Camerarius ſecus fecerit poſſit
accuſare denunciare et referre cui
libet offitiali Curie Urbane, et
Dominis Conſervatoribus et Superſtitibus
dicte Fabrice et omnibus aliis Offiti
alibus dicti Communis et admictatur et
teneatur ſibi in credentia.

Expenſas vero et exitus dicte Fabrice pro
rebus negotiis et opportunitatibus
ipſius Fabrice ſecundum quod fuerit ordi
nate, et deliberate ut ſupra et redac
te in ſcriptis per offitiales dictarum
ipſius Fabrice ad hoc deputatum, fa
cere teneatur et debeat ſolvere de
pecunia et avere dicte Fabrice ſine
aliqua diminutione. Cum preſentia
tamen dicti ſui Notarii. Et ipſas ex
penſas et exitus ſcribi faciat, et
poni per eundem ſuum Notarium pub
lice et autentice ad exitus expenſarum
ipſius Camerarii. Caveat etiam
dictus Camerarius ne aliquas ex
penſas ſive ſolutiones ſeu mercat(ura)
tam emendo quam vendendo aut pre
tia mercationum aliquarum rerum in
aliquo actu facere ſolvere dare
ſive conferre aliquibus perſonis, vel
cum aliquo contrahere ſuper aliqua
re pro qua aliquid daretur, vel
ſolveretur per dictum Camerarium
in quacumque quantitate et ſumma, abſque
licentia voluntate et deliberatione
dictorum Superſtitum. Et preter et ultra
formam preſentium ſtatutorum. Quas ſi
forte facere preſumpſerit contra preſentem
ordinationem de proprio ipſius Ca
merarii intelligatur feciſſe. Et
Notarius eius et dicte Fabrice mi
nime ad exitum ipſius Camerarii
ponere vel ſcribere debeat. Et tempore
reddende rationis ipſius Camerarii

Revisores euiſdem nullatenus ad eius
exitum debeant vel poſſint admictere.

Venditiones autem diſtractiones
locationes et conceſſiones, ac etiam obli
gationes rerum dicte Fabrice tam mobi
lium quam ſtabilium nullo modo faciat di
ctus Camerarius. neque conductores
Capitimagiſtri ſive quorumcumque ma
giſtrorum Laborantium et operariorum ipſius
Fabrice ſine expreſſa licentia volun
tate et deliberatione dictorum Superſtitum.
Et preter et ultra preſentia ordina
menta, et minus ſalaria et merce
des deputare ſive convenire alicui.
Quod ſi ſecus facere preſumpſerit totum
retractetur et revocetur quod factum
fuerit, et in caput ipſius Camerarii
retorqueri debeat omne dampnum quod
dicta Fabrica incurrerit culpa et de
fectu ipſius Camerarii. Et predicta
fieri et retractari debeant et poſſint
per ſuperſtites antedictos, prout eis viſum
fuerit expedire

17 De Oblationibus recipiendis

Oblationes que fiunt in dicta
Eccleſia pro dicta Fabrica, videlicet in
Cippo affixo pro ipſa Fabrica
ante maieſtatem tabule ipſius Eccleſie
cum per dictos dominos Conſervatores et
ipſum Camerarium deliberatum fuit
aperiri cippus ipſe. Cum preſentia dictorum
dominorum Conſervatorum ſub nomine, recipiat
ipſe Camerarius, in preſentia etiam dicti
ſui Notarii. Et ſimiliter oblationes
que fiunt in ipſa Eccleſia In feſto ve
nerabilis offitii Corporis Chriſti, tam
ſuper maiori altare dicte Eccleſie, ap
rimis veſperis ad ſecundas, ſpectantes
ad dictam Fabricam, quam alibi, in dicta
Eccleſia, tam in pecuniis et cera, quam
in aliis quibuſcumque rebus recipere
teneatur et debeat. Nec non oblati
ones que fiunt in dicta Eccleſia an
nuatim, in feſto aſſumptionis beate
marie virginis Glorioſe de menſe
Auguſti, cum dicta preſentia dictorum do
minorum Conſervatorum et dicti ſui Notarii

ab nuo et pondere recipe ne obmi
ctat tanq spectantes ad dcaz fab
ricaz. Attendat aut diligenter
ipe Camerarius q omes oblatões
que fiunt omi tpe ante maiestate
tabule pdce. Et in Capella vener
abilis Corporalis ipius Eclie reci
piat et ad ipam fabricaz fiaat in
tegraliter devenire tanq ptinetes
ad eandem fabricaz remotis exinde
quibuslibet alys usurpare psumen
tibus illas cuiuscuq gradus dign
itatis q coditionis existant. Obla
tiones aut que fiunt in castris
locis et terris Comitat q district
urbis et in alys quibuscuq locis
consuetis ubi existunt Cippi sive
Arche pro dicta fabrica posite et
deputate In quib mictuntur obla
tiones pro dca fabrica congruis
tpib require faciat p Auctios
ipius Camerary fabrice et ad ipaz
fabricaz et ad manus ipius Came
rary devenire faciat integraliter
cum effectu. Et ad eius introituz
cuz alys proventib ipius fabrice pori
et scribi faciat singlr et distinctiz
per eius Notariuz ordinate.

18 De oblationib recipiendis que fiut
in Ecclia Sci Andree an assuptaz
de Angelis :-

P Decretuz iaz factuz pro dca
fabrica de oblationib reci
piendis que fiunt de mese
Augusti an assuptaz de Angelis
penitus confirmates volumus insh
scribi et registrari. Cuy tenor talis
est in effectu. Vz In ano dni M.
CCCLxxxvij Indict xi die xxvij m's
Augusti. Consilio Mag'cor virorum
Butiz picciolj. Simeri Nerinj. Ma
gistri Simonis Magri petry. Triuz
de nuo septez urbitano zplo psidetiu
septat pdca offitiuz ministratiuz
et prudentiuz viroz. Nery petri
nisci. Monaldi Iohis. Iohis Angelu
tij petri loddi Petri Iohis. Mattei
Sr Angeli. Iohis Michilutij. Toma
ssi Magri Narinj. Tosi Cecchi
molendinaij. Santutij Nenciutij. Ser
lutij Sr Berardinj. Lucie Magri Fra
ncisci. Ser Iohis paulutij buzzichecti
Leonardi Magri Romanj. Sr Laur
entij lutij. et Leonardi vanutij. Ci
vium urbitanoz p deos dnos Sep
tatus offitiuz ministrantes in con
siliarios elect q deputat ad infrasc
ripta ordinameta condenda In cape
lla sce Lucie porta in domib reside
tie dnoz Septez et p deos dnos
septez eisdem cosiliariys fcta pposita
vz cuz hoc sit q in festo assuptionis
Sce Marie Virginis Matris glose de
mense Augusti annuatim portetur
Assupta maiestas de Angelis ab ipsa
Ecclia Sce Marie ad Eccliaz Sancti
Andree de urbe. Et aput dcaz Eccliaz
Sci Andree ponatur q p spatiuz certi
tpris ibidez moretur q p Camerariu
dce fabrice importando dcaz maiestat
ad dcaz Eccliaz sci Andree et duz ibi
residet no nulle expese fiunt de Ce
reis et Cera pro luminarib fiedis
an dcaz Maiestatez que duz ipa resi
det in ipa Ecclia Sci Andree multe
oblationes fiunt an ipaz maiestate
et ipi maiestati. Quas oblationes
Canonici et aly Clerici Sci Andree
pro eis accipiunt q usurpant in
dapnuz fabrice andce. Et pter et
cotra intentione huiusmodi offere
tiuz. Et p providuz viruz Lucam
magri Francisci Camerariu dce
fabrice exposita fuerit querela de
pdcis. et petitu fuit de oportuno re
medio provideri pro ipa fabrica.
Idcirco pfati dni Septatus offitiu
ministrantes q cosiliary supradicti
ex omi autoritate arbitrio et balia
ipoz eis ex fora statutoz q ordinam
toz dce Civitatis attributis et omi
meliori mo via iure quib melius
potuerunt pro utilitate q comodo dce
fabrice primitus int eos cu collatio
intervento et matura deliberatione
phabita missaq sollepni partito ad
fabas nigras et albas et demum

optento int' eos p duas partes et
ultra eorumdem / ordinauerunt decreue
runt ɔ statuerunt / Quod quilibet Camera
rius dicte Fabrice pro tpre existens
teneatur ɔ debeat uinculo Iuramti
et ad penam .xxv. librarum denarioꝝ
de suo proprio et de facto eidem aufe
rendam p quemcumque offitialem dicti
Cois qui pmo fuit requisitus et di
cte Fabrice applicandam Eligere mi
ctere ponere / et deputare / et moram
facere / in dicta Ecclia sci Andree unum
bonum ɔ legalem hoiem pro dicta fa
brica qui ibidem / dum dicta maiestas
residet cōtinue moretur / cum quadam
cassa depicta signo Fabrice pdce / et
in eadem uel in alio receptaculo repo
nat fideliter et recondat / omes et
singulas oblationes / et offertiones
que fierent dicte maiestati / et ante
ipam maiestatem pro dicta Fabrica
Et quilibet offitialis Cois predicti p
tpre existens / et dicto Camerario
requisitus teneatur et debeat uincu
lo Iuramenti / et ad dictam penam i qua
ipo facto incurrat / que de suo salario
deducatur si negligens fuerit dare
et pstare in pdcas dicto Camerario ad
omem ipius requisitionem / brachium
suum auxilium consilium et fauorem
ɔt omes psonas cuiuscumque status
conditois seu ordinis existat / que
ɔtradiceret dictas oblationes deuenire
ad dictam Fabricam :- De Massaritiis /
et rebꝫ mobilibus dicte fabrice tenen
dis et conseruandis

Sacristiales res paramenta
ornamenta / Cruces / Calices
Turibilia / et alias res arge
nteas / ɔ sericales psentes ɔ futuras
Cuiuscumque generis ɔ spetiei dicte
Fabrice existentes et existentia in
armario ipius Fabrice posito in sacri
stia dicte Ecclie Et claues dicti Arma
rii omni tpre penes se dictus Came
rarius qui pro tpre fuerit tenere
et custodire teneatur ɔ debeat et
hre / recipe et reassignare suo i offi
tio successori p i uentarium publice
ɔ autentice tam scriptum qui etiam

scribendum manu Notarii dicte Fabrice
et pro ut et sicut in ordinamento
siue decreto iam facto de dictis rebꝫ sacri
stalibꝫ latius ɔtinetur · Quod ordinam
entum confirmamus ɔ ualidamus et
de nouo et facimus et cōdimus · Cui'
tenor sequitur infrascriptus uz in slu
Anno dni M ccc lxxxviii Indict xi
die xxvi mens Augusti tpre Septem
Magnificoꝝ uiroꝝ Butii picciolí · Guerri
Nerini · Magri Simonis Magri petri
Cinini urbtanoꝝ de nūo septem urbtano
ppli psidentium / et ipius Septatus
offitium ministrantium uocatis et ɔgre
gatis una cum eis Spectabilibus
uiris Nerio petri Nasti · Monaldo
Johis · Johe Angeluti petri loddi · petro
Johis · Mactheo ser Angeli · Johe mic
heluti · Tomasso magri Narini · Ciofo
Cecchi molendinario · Santutio me
neutii · ser lutio sr. Berardini · Luca
Magri Francisci · ser Johe pauluti
Nuzzi chetti · Leonardo magri Romani
ser Lauretio Lutii · et Leonardo Van
nutii · Ciuibꝫ urbtanis ad mandata
dictoꝝ dnoꝝ in Capella Scte lucie
damoꝝ residentie eorumdem Conuocatis
ɔ cōgregatis ad infrascriptam delibe
rationem faciendam / sup petitione quadam
oblata Coram ipis dnis p Circumspe
ctum uirum Lucam Magri Francisci
Camerarium dicte Fabrice effectualit
continente uz · Quod cum quoddam armarium
magnum et pulcerrimum tarsiatum
in sacristia dicte Ecclie Scte marie no
uiter sit cōstructum expēsis Fabrice
supradicte / ea intētione in eodem recon
dendi certa ornamēta pulcerrima
ɔ paramēta aurum et argentū et cer
tas res alias / ad seruitium diuini cult'
deputatas que sunt eiusdem Fabrice ɔ
resideant res ipe penes Camerarium
dicte Fabrice / in quadam archa existēte
in Camera residentie ipius Camer
arii · Et indecens uideatur ɔ minus
honestum quod res ipe deo dicate ɔ ecclie
sue / in loco nō sacro existant · Cum
et quod dicte res in dicta archa sunt adeo
choartate / et minus apte recōdite / quod
subtile artificium serici / et contextum

curi ipsa͞r multo obdua͞nt͞ 7 defia͞ut
ex meptitudine loci ubi s͞t posite/ 7
postulando petierit idez Camerar͞s
sup huiusmo͞i ma͞tia deliberari. Jo
cirro prefati dn͞i 7 co͞siliarij unani
miter 7 co͞corditer misso prius et
optento int͞ eos sollepni partito ad
fabas nigras et albas p͞ decte et sept͞
Consiliarios reddentes eo͞r fabas
nigras affirmatiuas del sic/ non
obstante una faba alba negatiua
del non/ Jn͞o͞iuz reddita/ ordinauer͞t
decreuerunt 7 statuer͞ut/ q͞ dicta
pulcerrima ornamenta parame͞ta
auruz/ argentu͞z/ et res alie dedica
te ut supra que s͞t in Camera re
sidentie d͞ci Camerarij/ 7 fabrice
supradc͞e p͞ de͞uz Camerariuz pona
tur/ 7 poni debeant/ apud de͞uz Sa
cristiaz Jn armario supradc͞o/ et p͞
sollepne i͞uetariuz manu publica
Notarij fabrice an͞dc͞e descri bant͞
Et ipsis ut p͞dicitur descriptis et
in dc͞o armario recu͞ditis/ 7 cu͞ clauib͞
eiusdem armarij reclusis/ 7 seratis/
Claues hui͞ armarij co͞tinue inppetu
um remaneant et stent penes de͞uz
Camerariuz dc͞e fabrice qui nunc
est/ et successiue penes alios qui p͞
tp͞e erunt. Et q͞ de͞us Camerarius
qui nu͞c est 7 qui pro tp͞e fuit dc͞o
sui Camerariat͞ offitio finito tene
atur et debeat Claues armarij su
pradc͞i et res omes 7 singulas dedi
catas p͞dc͞is que in ip͞o armario re
co͞dita s͞t 7 erunt iux͞ formaz i͞uetarij
co͞ficiendi ut p͞mictitur suo success͞ori
Camerario dare tradere 7 assignare
teneatur et debeat. Et de ipsis reb͞
reddere et assignare plenariaz rati
onem/ prout de alijs gestis p͞ ip͞m
in dc͞o offitio reddere tenetur. Sub
vinculo Juramenti/ 7 ad penaz xxv.
libr͞ de͞n eid͞ Camerario co͞trafacienti i͞
p͞dc͞is ul͞ aliquo p͞dc͞o͞r de fc͞o auferenda͞z
p͞ quelz offitiales dc͞i Co͞is et dc͞e
fabrice applicandam.:.

Alias uero res mobiles 7 massa
ritias dc͞e fabrice/ que, pro oportu
nitatib͞ ipsius fabrice deputate et
deputande s͞t/ et instr͞a/ et iura scri
pta ipsius fabrice/ que custodiunt͞
7 co͞s͞uantur pro ip͞a fabrica de͞us
Camerarius custodiat/ 7 co͞s͞uet/ et
custodiri/ et s͞uari faciat diligenter
et p͞ i͞uetariuz scriptuz et publicatu
manu sepe dc͞i sui Notarij in intro
itu sui Offitij recipiat/ et suo i͞ dc͞o
suo Offitio successori post depositu͞z
eius offitiuz integraliter reassignet

20 De Clauibus retinendis per
ip͞m Camerarium:-

Quilib͞z a͞ut Camerarius dc͞e
fabrice retineat penes se
Claues quas Camerarius
semp͞ consueuit retine͞. v͞z una͞ clauiz
duplicataz de hostio Tabernaculi ve
nerabilis Corporalis existentis in
Capella ipsius Ecclie. Jtem Claues
duas de Cippo affixo/ et existente in
ip͞a Ecclia ante maiestatez Tabule
ubi oblationes denarior͞ i͞mictunt͞
pro dc͞a fabrica. Jtem unaz Clauiz
de Cassecta existente in dc͞a Capella
Corporalis in qua mictunt͞ oblati
ones denarior͞ pro dc͞a fabrica om͞i
tp͞e. Jtem Claues armarij exist
entis in sacristia dc͞e Ecclie in quo
recondita sunt 7 existunt parame͞ta
orname͞ta/ et alie res sacristales ip͞i͞
fabrice. Ceteras a͞ut alias claues
v͞z de Tabernaculo dc͞i venerabilis
Corporalis v͞z unaz duplicataz reti
nent p͞ut consuetu͞z extitit om͞i tp͞e
dn͞i Cons͞uatores urbetano p͞p͞lo pre
sidentes. Et de dc͞o Cippo affixo a͞n
maiestatez tabule predc͞e sil͞r p͞fati
dn͞i Cons͞uatores retine͞t duas ali
as Claues varias et diuersas. Re
liquaz unaz a͞ut de Cassecta existe͞te
in dc͞a Capella Corporalis sil͞r re
tinent p͞fati dn͞i Cons͞uatores. Et
sil͞r retinent unaz Clauiz de Casse
cta bulçonaminis existentis in dc͞a
Camera residentie Camerarij.

Ceteras uō claues de hostijs ⁊ gratis
ferreis dc̄e Ecclie soluz dc̄us Came
rarius retinē hēat / uel alius qui ad
dc̄as Claues retinedās deputatus fue
rit p offitiales dc̄e Fabrice. Itez et
Claues Cippor existentiuz in Castris
et terris Comitatus et districtus
Vrbis / Et de Cassis ⁊ archis existē
tibus in Camera dc̄i Camerarij et
Alias claues sb̄ quib; existūt ⁊ recon
duntur res mobiles ⁊ massaritie dc̄e
Fabrice apud ipm̄ Camerariuz / et
sb̄ eius custodia semp existant. Et
int̄ alias res que ponūt̄ i inuētriō
ipius Camerarij omēs dc̄e Claues
ponantur et assignetur ut supra
Hoc addito ⁊ declarato qd̄ nulla
alia psona cuiuscūqz gradus digni
tatis ordinis aut p̄eminētie exi
stat / dc̄as uel alias Claues. de dc̄is
Locis seu aliquo ipor quo uis modo
retineat siue pmictatur ul' ↄsensūz
Offitialez. p̃tetur p aliquez Cōis siue dicte
Fabrice / quo uis mō qd̄ dc̄e Claues
siue alique ipaz peruenant ad alias
manus / siue apud quoscūqz alios
existant siue de nouo fiant / nisi et
duz taxat apud dc̄os dnōs Consua
tores et Camerariuz dc̄e Fabrice /
put supius distincte continetur
Saluo qd̄ et duz taxat de Quatuor
Clauib; Tabernaculi Venerabilis
Corporalis p̃fati. Cuius vnā claui
duplicataz dnūs Epūs Vrbeuetanus
Et reliquā Clauium duplicata Cap
itulūz dc̄e Maioris Ecclie Vrbtane
consueuerūt penes se retinē. Et si
dc̄i dni Consuatores et Camerarij
ptp̄r existentes de dc̄is Clauibus
secus fecerint aut pmiserint / aut
consensuz dederint mō aliquo / pena
incidant ipo fc̄o pro quolz ⁊ qualibet
uice qua ↄt factuz fuīt in p̃dc̄is aut
aliquo p̃dc̄or Centū Florenor auri
applicandaz Camere dc̄i Cōis pro
medietate Et pro alia medietate
Fabrice sepedc̄e / Et de Offitijs et
beneficijs dc̄i Cōis et dc̄e Fabrice
ppetuo sint priuati:-

21 De vetitis mercantijs fiendis cū
denarijs Fabrice

Caueat et Quilib; Camera
rius dc̄e Fabrice / ne Pecuni
as uel alias res ipius Fa
brice / que ad manus ipius Camer
arij / et tp̄re suo puenerit / operetur
siue ↄuertat / aut ipis utatur / uel
eas expendat / pro aliquib; suis mer
cantijs / siue negotijs / et factis, pprijs
sb̄ uirtute iuramenti. Et ad penā
quiquaginta libraz denarior sup̄
scriptaz et eod' mō et formā / supius
ānotatis applicandaz:.

22 Qd̄ Nullus Camerarius faciat
Alicui credentiam.

Et Nullus Camerarius dc̄e
Fabrice de rebus uenditis l'
distractis ipius Fabrice p euz
et suo tp̄r pretiuz differat recipere
quoquo mō / aut de ipo p̃tio termi
nuz aliquez ul' credentiaz aliquaz
alicui ementi siue recipienti ipās
res facē debeat / neqz suo successori
aliquez assignare debitorez de p̃dc̄is
que gesta fuerit p ipm̄ Camerariūz
tp̄r suo sb̄ dc̄a proxima iam pena:

23 Qd̄ Camerarius nullas faciat
prestantias:-

Preterea Camerarius p̃dc̄e
Fabrice p̃libatus tp̄r suo nu
llas faciat prestantias de pec
unia dc̄e Fabrice alicui opario ipi9
Fabrice / aut alteri cuicūqz psone sb̄
quo uis quesito colore. Et siquam
forte fecerit ↄt presens ordinamētū
teneatur et debeat ipāz p̃stantiaz
totalr̄ exegisse tp̄re suo Camerari
atus Offitij et nō dimictē suo suc
cessori in eod' Offitio exigendaz sub
dc̄a iaz proxima pena / si nō exegerit
ut p̃mictitur:- De mandato et
24 procuratione dc̄i Camerarij In
causis Fabrice:-

Qvilibet aūt Camerarius

dcē fabrice durante tpre dcā sua Ca
merariatus offitij mandatū hēat
generale et spetiale cū plena ⁊ libera
et generali administratione pdcō opere
⁊ fabrica et noīe ipius operis ⁊ fab
rice ꝯt oēs ⁊ singulos debitores
detentores occupatores vsurpatores
et quolibet obligatos de rebꝯ bonis
⁊ iuribꝯ ipius fabrice tam prouentis
q̄ prouenientis ipius fabrice. Ad
agendū et defendendū litē ꝯtest
andū de calūpnia iurandū et cu
iuslibet alterius generis iuramētū
pstandū. Et cūctos alios actus
in quibuscūq3 causis litibꝯ et
questionibꝯ siue ꝯtrouersijs motis
⁊ mouendis. Cū quacūq3 ⁊ quibuscūq3
psona et psonis loco siue vniuersitate
atq3 collegio in quacumq3 curia tā
ecclesiastica q̄ seculari Et corā quocū
q3 Rectore Offitiale Iudice Comis
sario delegato ul' sbdelegato dato ul'
dando tā in agendo q̄ in defendendo
Ciuilr̄ aut Criminalr̄ legitime exer
cendū usq3 ad diffinitiuas sētās in
clusiue. In omī iudicio tam pncipali
q̄ accessorio ꝯtinuacumq3 grauiora et
maiora existerent ⁊ spetialia mand
ata exigerent. Item ad petendū
exigendū et recipiendū oīa et si
ngula credita et oēs ⁊ singulas
pecunias et alias quascūq3 res et
bona queq3 ipius operis et fabrice
et p ipis opere et fabrica debita
et debenda ipi fabrice quatꝯ uis iur̄
et qua uis ratione ul' causa ꝑtibꝯ
debitis et ꝯsuetis ab omībꝯ ⁊ singlis
et quibuscūq3 debitoribꝯ ⁊ obligatis
ipius fabrice tā in genere q̄ in
spetie. Et de receptis siue de ꝯfessatis
finiēdū quietandū ⁊ liberandum
⁊ pactū de non petendo faciēdū cui
cumq3 et quibuscūq3 soluentibꝯ sati
sfacientibꝯ siue quolꝫ dantibꝯ ipi fa
brice ⁊ Camerario prelibato p ipo
Opere ⁊ fabrica ut in forma. Et

cautelas debitas ⁊ ꝯsuetis faciend'
iux̄ morē Ciuitatis predc̄e. Et in
pdcis et quolꝫ pdcoꝝ in gn̄e ⁊ in spetie
dcūs Camerarius legitimā psonā
hēat in iuditijs ⁊ ex̄ iudicia mēne
mēdi ⁊ intressendi noīe dc̄e fabrice.
Et plenū et plenissimū mandatū
hēat et generalē administrationē op
tineat. Itaq3 in dcō eius mandato ue
niant ⁊ intelligant' ꝯ attributa eid'
Camerario omīa ea ⁊ singula que
p ipm Camerariū oportune et pro
comodo ⁊ utilitate ipius fabrice fierēt
quoquo modo ꝯtinuacumq3 spetialia mā
data exigerent Et de ijs oporteret
spetialē ⁊ singularē ac expressam
facē metionē. Et ea omīa ⁊ singla
que in huiusmodi causis fierent p
dcūm Camerariū noīe dc̄e fabrice
rata grata sint ⁊ firā et uim optin-
eant et roboris firmitatem omī tpr̄e
in iudicio et ex̄ iuditiū quo vꝫ ad
legitimationē psone dcī Camerarij
Volentes ⁊ statuentes q̄ ꝯt pfatū
mandatū Camerarij plibati Nulla
exceptio iuris ul' facti possit ul' de
beat p aliquē opponi ul' obīa quoq3
modo set opposita nullius ualoris
existat uel momenti. Et nullus rector
iudex uel offitial' Cois dc̄e Ciuitatis
ul' quisq3 alius cuiuscūq3 autoritatis
existat huiusmodi exceptionē reci
piat ul' admictat sb pena. Cūquin
gīnta floꝝ auri de fcō auferendam
a dcō Rectore iudice uel offitiale ꝯt
faciēte in pdcis ⁊ applicandā pro me
dietate Camere dcī Cois ⁊ pro alia
medietate fabrice sepedc̄e. De de
25 bitoribus fabrice inbussulandis

Quoniaz aliquando Camerarij
dc̄e fabrice siue ex negligētia
siue aliqua affectione tenti
executiones ⁊ exactiones ꝯt debitores
ipius fabrice ut plurimū retardant
⁊ obmictūt facere siue fieri facē
in dāpnū et lesionē fabrice sepe
dicte. Et ut ipi Camerarij astrīgāt'

7 causam habeant exigendi credita et
iura ipsius Fabrice acquirendi eorum
temporibus/ statuimus 7 ordinamus quod omnes
7 singuli debitores/ tam presentes quam
futuri obligati 7 debentes aliquid
soluere siue restituere aut relassare
ipsi Fabrice qua iis occasione inbu
ssulentur 7 inbussaculis scribantur
distintim 7 separatim/ quibus de persone cum
nota sui debiti Et sic scripti in vno
bussulo mictantur clauso 7 sigillato
sigillo dominorum Conseruatorum dicte Ciuitatis
7 ponatur 7 recondatur 7 stet dictus
bussolus in cassa bulgonarum existen
te in Camera dicte Fabrice. Quo fa
cto in principio Offitij cuiuslibet Ca
merarij congregentur domini Conserua
tores 7 superstites prefati in Camera
dicte Fabrice 7 ipsis congregatis in pre
sentia eorum 7 dicti Camerarij 7 Notarij
sui extrahantur de dicto bussulo ad
fortunam in numero sex bussoli dictorum
debitorum saltim. Quos sex debitores
ut premictitur extractos 7 scriptos 7
notatos in libris dicte Fabrice manu
Notarij dicti Camerarij Fabrice prefatus
Camerarius statim 7 incontinenti tene
atur 7 debeat tempore suo deducere et
deduci facere tam per se quam per aduocatos
7 procuratores ipsius Fabrice In iuditio
et ad Curiam dicte Ciuitatis siue eccl-
esiasticam siue secularem/ pro ut expe
tit/ et ipsos debitores 7 quemlibet ipsorum
cogi 7 compelli facere cum effectu ad solu
endum satisfaciendum restituendum
uel relassandum omne debitum ipsi Fa
brice itaque tempore ipsius Camerarij
ipsa Credita et que debita sunt ipsi
Fabrice exigantur persoluantur 7
satisfiant cum effectu. Vel saltim dicti
debitores sint in vi executiua etiam
iam executionis fiende uel in iam
ferende sententie 7 rei iudicande. ¶ Et
si dictus Camerarius obmiserit et ne
glexerit quoquo modo predicta facere
uel fieri facere/ circa dictas exactiones

7 executiones debitorum Fabrice prelibate
ut premictitur/ incidat ipso facto in penam
viginti quinque librarum denariorum 7 de facto aufe
rendam ab ipso Camerario 7 dicte Fabri
ce applicandam pro dimidia/ Et Com
verbano pro quarta parte/ 7 offitiali
facienti exactionem ipsius pene pro
reliqua quarta parte. ¶ Verum tamen quod
in predictis preceptum fuerit per unum ex dictis
Camerarijs inchoatum 7 tempore suo non
finitum eius successor proximus Cam
erarius/ teneatur et debeat sub dicta
pena prosequi 7 finiri facere cum effe
ctu. Et successiue quilibet Camerarius
teneatur 7 debeat/ quod per unum in predictis
fuit inchoatum 7 non finitum/ ad finem
perducere 7 perduci facere sub dicta iam
pena. ¶ Per hec autem non inten
dimus ligare manus dicti Camerarij
quin possit omnes 7 singulos debitores
ipsius Fabrice et non extractos de dicto
bussulo ipse Camerarius offitium et
mandatum suum exerceat cum effectu

26 De ratione ipsius Camerarij redde
nda. cxxxxxxv

Ex deposito ipsius Camerarij
Offitio. Quilibet Camerarius
prelibatus teneatur 7 debeat
res 7 bona mobilia 7 massaritias pre
cipue dicte Fabrice quas recepit per in
uentarium ut supra continetur/ suo pro
ximo successori in eodem offitio statim
7 incontinenti/ prima die initij offitij
dicti sui successoris assignare et per in
uentarium/ et in ipso inuentario addere
et [illegible]scere res mobiles que tempore
suo [illegible]sent in dicta Fabrica. Et illas
res [illegible] distrahantur sed conseruantur
pro ipsa Fabrica. ¶ Pecunias autem
et alias res dicte Fabrice mobiles resi
duatas penes ipsum Camerarium que
sunt esse deinde Inuentarium tempore suo eadem
die dicto suo successori integraliter as-
signare. ¶ Et de gestis 7 administratis
per eum tempore suo/ et in dicto eius offitio
reddere rationem plenariam reuisoribus
eiusdem rationis siue deputandis 7
infra tempus statutum prout infra de-

Offitio Revisor cötinetur Tenea
tur et debeat dcus Camerarius sub
dcā iaz pena. **De Salario dicti**
27 **Camerarij Fabrice**

Habeat dcus Camerarius
Fabrice pro salario et provi
sione dcī sui Offitij qd' ges
serit et in eo fuerit dcē Fabrice p
quolz mēse tpīs eiusdem sui offitij
duos florenos currētes ad rationez
quatuor librar cum dimidia den p
quolz floreno solvēdos de pecunia et
avere dcē Fabrice de mēse in mēsem
durante tpr dcī sui offitij. **De**
28 **Loco recondendi libros dcē Fabrice**

Libros et volumina librorz In
quib scripta et remissa sunt
Testamenta relicta legata do
nationes et cōcessiones bonor et reruz
dcē Fabrice nec non libros In quib
scripta sunt et notata Computa et
rationes Introitus et exitus pecuni
ariz et rer dcē Fabrice et Camera
rior eiusdem qui pro tpre exstiterūt
et extabūt. Et quecūqz iura ipius
Fabrice In qua nis scriptura redacta
ponātur recondant' et pmaneant In
armarijs Archis et Cassis existētib
in Camera residentie Camerarij dcē
Fabrice sb clavib reserata apud dcuz
Camerariuz existentib. Et demd' nō
extrahant' non videant' neqz plegāt'
nisi p dnos Conservatores dcē Civi
tatis. p Suprastites dcē Fabrice. per
Camerariuz et notariuz eiusdez. Nec
non p advocatos et procuratores p
Fabrice sepedcē. Et p eos et quibus
cōmissuz fuerit p dcōs dnos Cons
vatores. Suprastites et Camerarium
Ceteris aūt alijs psonis cuiuscūqz
conditois ordinis et dignitatis p
existāt sit prohibituz et Vetituz dcōs
libros et volumina librorz pdcor de
cor loco extrahere sive legere aut
apire vel videre Et cōtfaciens qua
libet vice penaz incidat dcē librz

de facto auferendaz p quēcūqz Offiti
alez dcē Civitatis Urbtane et dcē
Fabrice applicandaz. **De Offitio**
29 **Notarij dcē Fabrice**

Notarius dcē Fabrice et Came
rarij ipius Fabrice Electus
et deputatus ut supra sit pru
dens diligens sollicitus et attētus ad
dcuz eius offitiuz exercēduz Introit'
et exitus universos pecuniar bonor
et rer dcē Fabrice tpr suo et ipa die
qua veniunt et fiunt pro ipa Fabr
ica scribat et notet publice et auten
tice In libro suo fiendo de cōputo
Camerarij dcē Fabrice distincte et
ordinate. Quem libruz et scribat
et faciat duplicatuz eiusdez cōtin
entie et tenoris. Quor unuz dim
ictat et assignet in Camera dicte
Fabrice in fine dcī sui Offitij Infin
tempus vz infrascriptuz sive dnis
Conservatorib dcē Civitatis pro tpr
existentib Aliuz vō libruz retine
at penes se dcus Notarius.

Et omnibus receptionib et soluti
onibus singulis pecuniar et aliar
rer fiendis p eius Camerariū tpr
suo sit psens et assistat investiget
et pcuirat cuz diligentia ne aliquid
recipiatur ipius Fabrice p ipm Ca
merariuz tpr suo quin ad introit'
ipius Camerarij ponatur et scri
batur p ipm Notariuz.

Et nonas expensas tpr suo nō ordi
natas et non deliberatas p Supsti
tes dcē Fabrice et scdm formaz et
seriez pntiuz statutor si fierent p
eius Camerariuz minime scribat l'
ponat ad exituz ipius Camerarij

Et Deliberationes ordinationes volu
ntates et decreta atqz cōductiones
dnor Conservator et dcor Supstitū
tpre sui offitij fcās scribere et notare
publice et autētice ac et remictē
in libro dcē Fabrice ad hec ordinato
teneatur dcus Notarius et maxi
me circa venditioēs bonor pdcē Fa
brice et sbastatioēs et kūnimēta fiēda

et oblationes fcē sup eisdez.
¶ Venditiones et bonoȝ et reȝ dcē
Fabrice remictat mdcō libro sub bre
ui compendio.
¶ Locationes et conductiones taȝ
Caputmagri q̄ Magroȝ et alioȝ
opariorȝ dcē Fabrice, cuȝ pactis et
conuētionib; fcīs extense remictat
et scribat mdcō Libro.
¶ Et silr̄ donationes oblationes
et cōcessiones que fierēt dcē Fab
rice tpr̄ suo, dequib; ipē Notarius
eēt rogatus extendat ꝯ publicet
in eodez.
¶ Cassationes solutionuȝ queȝ
fierent ipi Camerario pro ipsa
Fabrica faciat et nō obmictat in
Libro p̄fato iusta instra ꝯ scriptās
pro quib; appareat queȝ eē oblig
atuȝ in aliquo ipi Fabrice.
¶ Inuētaria et reptoria oportuna
de bonis rebus et jurib; ipīus Fa
brice scribat et ordinet diligēter
apud ipāȝ Fabricaȝ remāsura, et
p̄cipue dcūs Notarius Inuētariuȝ
faciat et cōscribat, in libro dcē Fa
brice de omīb; et singulis bonis ꝯ
rebus stabilib; que obuēta sīt et
obuenirent tpr̄ suo qualitcunqȝ et
quōcunqȝ ipi Fabrice ꝑticulariter
ꝯ distinctim ꝯfinata et laterata. et
a quo siue a quib; obuēta sīt, et quib;
ex causis relicta siue cōcessa fuerit.
¶ Et deinde dcūs Notarius ea quid
bona stabilia maxime que tpr̄e suo
fuissent uendita, ul' distracta quo
modolȝ p dcāȝ Fabricaȝ cassare ꝯ
cancellare de huiusmodi i uētariō.
¶ Et generalr̄ omēs et singulas dcās
ꝯ alias quascūqȝ scripturas debitas
et necessarias ipi Fabrice tpr̄e suo fa
ciat ꝯ ordinet prout expedit absqȝ
aliqua solutione et alia mercede uel
alio salario, Vltra vȝ salariuȝ suum
ordinatuȝ pro dcō eius offitio. Nisi
aliquid ultra sibi offeratur ab aliquo
p̄t q̄ a dcā Fabrica, uel aliquid a sp̄ote

solucētib; sibi detur. ¶ Hoc tn̄ declarato
et addito. vȝ Qz si dcūs Notarius Fa
brice cuȝ contingat durante tpr̄e
sui Offitij eē rogatuȝ de aliqua do
natione, siue oblatione rei stabilis īt
uiuos fcā dcē Fabrice Valoris quin-
quaginta florenoȝ auri. et abinde
infra teneatur illaȝ donationē et
oblationeȝ int' uiuos fcāȝ remictē
ut supra, sine aliqua solutione, mer
cede, uel salario. Abinde uō sup̄
quīquaginta florenoȝ auri ualoris
fcā dcūs Notarius pro ipīus rem-
issione hēat ꝯ recipiat de pecunia
dcē Fabrice ab eius Camerario vlt'
vȝ salariuȝ suuȝ deputatuȝ dimi
diuȝ eius qd' soluitur alijs Nota
rijs nō existentib; in offitio de sil'i
remissione. De alijs uō donatōib;
oblationib; testamētis legatis et
cōcessionib; reȝ stabiliuȝ quo uis
tpr̄ fcīs dcē Fabrice de quib; ipē
Notarius eēt rogatus soluatur et
prouideatur sibi prout infra i p̄nti
uolumine continetur. de remission̄
scripturaȝ Fabrice.
¶ Testamēta dispositiones ꝯ vltimas
uoluntates defunctoȝ relinquētiuȝ
dcē Fabrice aut quolȝ accedentium
ipi Fabrice sepe sepius legere per
quirē ꝯ uidere in Voluminib; libroȝ
dcē Fabrice ubi scripta et remissa
talia sīt. Et que debentur ꝯ debita
sunt ꝯ erunt ipi Fabrice ex dcīs
testamētis relictis et legatis aut
cōcessionib; aliquib; extrahere et
assignare Camerario Procuratōib;
et Aduocatis ipīus Fabrice et scri
bere in bruscialis ipōs debitores tā
veteres q̄ superueniētes tpr̄e suo
Et in bussulo poni et micti facē
prout sup̄ fit mentio de offitio Ca
merarij dcē Fabrice Et hoc studē
at et opetur Vt que debita sunt
ipi Fabrice exigantur et deuem
ant in eadem :-

Preterea dcūs Notarius teneat et debeat semp ꝯ omi uice qua fuerit reqsitus ab ipo suo Camerario et etiā fuerit oportunum pro factis dcē Fabrice interesse cuz ipo Camerario et ire ꝯ se cōferre psonalr cuz eo ad quēcumqz locū ꝯ coram quocumqz Rectore iudice uel Offitiale Et ad psentiaz altius cuiuscūqz psone ꝯ dicē ꝯ allegare iusta peritiam sui intellectus iura ꝯ rationes ipius Fabrice ꝯ sollicitare causas dcē Fabrice Et Aduocatos procuratores ꝯ scriptores ipius Fabrice prout fuerit oportunum:-

Accedat Insup dcūs Notarius ōi die ad Cameraz residentie dicti Camerarij durante tpre dci sui Offitij et ibidez faciat bonaz et congruam residentiaz pro factis dcē Fabrice exequēdis et pagēdis

Et teneatur dcūs Notarius libros suos publicos et autēticos de tota ratione sui Camerarij introituum et exituum ipius scripsisse ꝯ pfecisse infra decez dies inmediate seqētes post deposit eius offitium Et unum ex dcis libris ut pmictitur assignasse dnīs Conservatoribus dcē Ciuitatis pro tpr̄ existentibus in Camera dcē Fabrice post reuisam rationem Camerarij predci remansurum quem assignare teneatur ut pmictitur infra dcōs decez dies sine alia dilatōe:-

Et in pdcis uel aliquo pdcoꝝ non sit negligens uel remissus set ipa omia que dcūs Notarius ad dcūz suum spectant offitium facē tenetur cuz omi cura et sollicitudine faciat ꝯ adimpleat cuz effectu bona fide ꝯ sine dolo et fraude aliqua sb̄ uirtute Iuramenti Et ad penaz uiginti quinqz lib denarioꝝ de fcō auferendaz p quelz Offitialez Curie urbane Et dcē Fabrice applicandaz pro dimidia et pro quarta parte Camere Coīs dcē Ciuitatis. Et pro alia quarta pte offitiali facieti exetiones dcē pene

30 De Salario dci Notarij.

Salarium dci Notarij sit duorum florenoꝝ Currētium ad rationez quatuor libraꝝ cuz dimidia denarioꝝ mēse quolz tpīs dci sui Offitij inquo seruiuerit ut pmictitur. Quos Camerarius dcē Fabrice eidem Notario de mēse in mensem tpīs ipius ꝯ de pecuñia dcē Fabrice soluē teneat' ꝯ debeat

31 De prohibitis emptionib; et alijs negotijs Offitialibus dcē Fabrice

Ad omem fraudulentiaz remouendam et omem Lexiōez ipīus Fabrice tollendaz ab animis ꝯ psūptionib; Offitialium dcē Fabrice. Qui aliquādo calūpniati fuerūt et murmuratū extitit ꝯt eos de male gestis in dicta Fabrica. maxime Circa uenditiōes ꝯ distractiones bonoꝝ et reꝝ ipius Fabrice et alia dāpnosa opera p dcōs Offitiales qūz gestum. Idcirco statuimus ꝯ ordinam' q de cetero nullus ut supstēs Camerarius Notarius siue alius dcē Fabrice Offitialis tpr̄ eoꝝ siue alterius ipōꝝ Offitij ꝯ eoꝝ durāte offitio audeat ul' psumat palaz siue occulte siue p se ꝯ noīe pprio siue p aliquaz interpositaz psonaz aliquaz rez imobilez uel stabilez ipīus Fabrice emere siue acquirē quoquo mō. Et Nullus opus siue laborerium in reb; et p ftis pprijs ipōꝝ Offitialium siue alicui' ipōꝝ p Magistros aliquos siue oparios dcē Fabrice uel cuz aliqua

re ipius Fabrice facere vl' fieri facē
aliqua forma uel aliquo mō ad
penā pditionis pretij et rei empte
siue acquisite ꝑ aliquē dcōr Offi
tialiū ementē siue acquirentē ut
ꝑmictitur et dcē Fabrice applicādā
ipō fcō Et ad penā Centū libr
denꝰ applicandā pro medietate de
nūctiatori et pro alia medietate
offitiali facienti huiusmōi executōe
ex cā huiusmōi emptōis siue acqui
sitionis. Et ad penā Centū sold
denꝰ. pro quolꝫ faciente huiusmodi
Opera 7 laboreria 7 qualꝫ die appli
candā ut supra.:· Qꝫ Notarius
32 Fabrice in principio sui Offitij
teneatur legere Capl'a presentiū
Statutꝰ Offitialibꝫ dcē Fabrice.

Ut Nemo Offitialiū dcē
Fabrice ignorantiā ꝑtēdē
ualeat de hijs que ad eius
spectant offitiū tā de agendis
ꝗ obmictendis. Statuim' et ordi
namus ꝙ dcūs Notarius Fabrice
in ꝑncipio sui offitij, teneatꝰ 7 de
beat legere 7 exponē vulgari serm
one. Suprastitibꝫ 7 Camerario et
Offitiali dctarꝫ et omibꝫ alijs of
fitialibꝫ dcē Fabrice Capitula pre
sentiū statutorꝫ 7 ordinamētorꝫ y
Uniusqꝫ capl'm, ꝓut tangit Unum
queqꝫ dcōrꝫ Offitialiū ad penam
supscriptā ipi Notario ꝑcipue in
positā De Offitijs Supradcōrū
33 Suprastitum Camerarij 7 Notarij
nō renuēdis. Et de pena renuētiū

Offitia Supdcōr Suprastitū
Camerarij 7 Notarij Fabri
ce supdcē Que ad obsequiū
virginis gloriose, 7 pro Fabrica exe
quēda et ꝑficieda dcē sue Ecclie st
deputata. Volumus 7 ordinamus
ipos Suprastites Camerariū 7 Notariū
seu aliquē ipōr nō debere neqꝫ
posse renuere uel recusare mō ali
quo, nisi 7 dūtaxat euidentissime
aliqua iusta 7 rationabil' cā īmin
eret, uel aliqꝫ deuetū haberet. Et qui
ꝯtrafecerit penā incurrat, ꝓquolꝫ et
qualꝫ vice xxv libr denariorꝫ au
ferendā de fcō 7 dcē Fabrice ap
plicandā:· De donationibꝫ fcīs dcē
34 Fabrice nō indigētibꝫ insinuatōe

Quoniā Ecclijs 7 pijs locis
Jura et Canones fauent 7
ꝯsuenerunt. Jnhijs maxime
que ad comodū 7 utilitatē ipārꝫ
Ecclīarꝫ 7 piorꝫ locorꝫ cedūt, statuimꝰ
7 ordinamus pro fauore Fabrice
sepedcē Qꝫ nulla donatio quomis
modo, 7 sb quacūqꝫ forā fcā 7 fiēda
de aliquibꝫ bonis rebꝫ 7 iuribꝫ ꝑ
aliquā ꝑsonā Collegiū siue Uni
uersitatē dcē Fabrice indigeat
remissione siue insinuatōe in libro
donatonū Cōis dcē Ciuitatis inqua
cuiꝰqꝫ sūmo ꝗtitate 7 ualore existāt
et ex excessione excessiue. Et ꝓ hu
iusmodi obmissionē remissionis et
insinuatōis donatonū ꝑdctarꝫ non
ualient' neqꝫ deficiant aut siue
iuribꝫ euacuentur ꝑfate donatōes
fcē uel fiende. Et obiectū aliquod
ꝓtextu remissionis 7 insinuationis
non fcē, ꝯt dcīs donatōes 7 donata
riū nullatenus admictatꝰ in ali
quo iudicio siue ꝑ aliquē Offiti
alē Cuiuscūqꝫ auctoritatis et po
testatis existit, ymo tale obiectū
allegans siue ꝓponens Corā qua
uis Curia repellatꝰ 7 sibi ꝑpetuū
silentiū imponatꝰ 7 multetꝰ ad
arbitriū dcī Offitialis. Et ipō ob
iectu nō obstante 7 dcā remissiōe
7 insinuatōe nō fcā Nichominꝰ ꝑ
fcta donō semꝑ optineat in iudi
tio et ex roboris firmitatē. Non
obstante Caplō statuti siue Ordin
amenti Cōis dcē Ciuitatis dispo

nentis de donatoib\ remictendis
Cui statuto et ordinamento quo
ad p̃missa totaliter derogamus

35 **De Electione et Offitio Reuisorum Rationis Camerarij dicte Fabrice**

Reuisores ⁊ Ratiocinatores
Rationis et Conputi atque
administrationis Offitij Cuiuslibet Camerarij dicte Fabrice sint
quolibet tempore dicti Camerariatus offitij
⁊ cuiuslibet Camerario p̃sente particulariter ⁊ distincte duo boni Ciues
vrbitani idonei ⁊ experti ad ipsam
rationem reuidendam ⁊ calculandam
Et vnus bonus ⁊ expertus Notarius
de Collegio Notariorum dicte Ciuitatis
ad scribendum ⁊ publicandum calculum rationis ipsius Camerarij. Qui
duo reuisores ⁊ Notarius eligantur
et deputentur per Comune predictum
vrbis. Et per illos Ciues quibus per
dictum Comune commissum fuerit facere et
ordinare alia offitia et alios offitiales dicte Ciuitatis. Et imbussulentur ⁊ de bussulo extrahantur
temporibus ordinatis sicut alij Offitiales dicti Comunis.

Qui in reuisores et Notarius ipsorum
teneantur ⁊ debeant postquam eis datus
⁊ assignatus fuerit liber rationis
et conputi dicti Camerarij reuidisse ratiocinasse ⁊ calculasse dictam
Rationem Camerarij p̃sentis infra quindecim dies proxime subsequentes.
Et dictus Notarius infra eundem
terminum scripsisse publicasse ⁊
assignasse in dicta Fabrica calculum
rationis p̃sentis. Alias si in dicto
termino predicta omnia facere obmiserint perdant eorum salaria pro dicta
reuisione deputata. Et nichilominus
teneantur ⁊ debeant cogantur ⁊ compellantur per quemcumque offitialem Curie
vrbitane statim post dictos quindecim
dies elapsos reuidere calculare
⁊ facere / scribere ⁊ assignare dictam

rationem ⁊ calculum Rationis ut supra
continetur singula singulis referendo

Attendant autem diligenter dicti
Reuisores ⁊ Notarius ipsorum et perquirant / examinent ⁊ discutiant ⁊
introitus ⁊ exitus dicti Camerarij
ne aliqua fraus uel dolus committatur in dampnum uel preiuditium ipsius
Fabrice Et maxime reuideant et
examinent studiose exitus dicti
Camerarij / ne alique expense sint
facte per dictum Camerarium Que videlicet
non fuerint ordinate ⁊ deliberate
per Superstites dicte Fabrice ⁊ secundum formam
et seriem presentium statutorum Quas
si forte reperint contra predicta ordinamenta fecisse nullatenus admictant
neque ponant neque scribant in calculo rationis ipsius Camerarij. ⁊
ad exitum eiusdem sub infrascripta
pena

Preterea omnes ⁊ singulos defectus culpas ⁊ negligentias ⁊ obmissiones fraudes ⁊ dolos / quas et
quos dicti Reuisores et Notarius
quolibet reperint / ⁊ que ⁊ qui eis
apparuerint talem Camerarium commisisse tempore suo infrascriptis ⁊ pro factis
dicte Fabrice teneantur ⁊ debeant in
cullo iuramenti ⁊ ad penam infrascriptam posuisse notasse scripsisse ⁊ assignasse Calculum ⁊ in calculo rationis ipsius Camerarij

Que si secus fecerint dicti Reuisores et Notarius penam incidit
quinquaginta librarum denariorum pro
quolibet ipsorum et quolibet predictorum aufe
rendam de facto per quemcumque offitialem dicte Curie Vrbitane. Et Camere dicte Fabrice pro medietate
applicandam Et pro quarta parte
Camere comunis dicte Ciuitatis soluendam Et pro reliqua quarta parte
Offitiali exigenti ipsam penam dandam

Et quia condecens ⁊ consonum
rationi quod tam scribens Notarius

q̄ scriptus Camerarius de gestis
siue obmissis rationem reddat. Sta
tuimus insup ⁊ Ordinamus. Q
p̄noīati reuisores uideant exami
nent et pscrutentur gesta notata
et fc̄a p Notarium dc̄e Fabrice oli
⁊ dc̄i sui Camerarij tp̄e suo ad di
ctam Fabricam ptinētia sibene ⁊
ordinate/ et scd̄m formā dc̄i sui offi
scripta sīt ⁊ pos̄ita. Nec nō si aliqua
obmissa sīt/ aut inordinate rem
issa. Et omēs ⁊ singulos defect⁹
errores ⁊ demētias culpas/ negli
gentias siue ignorātias/ quos et
quas dc̄us Notarius cōmisisset
tam infaciendo q̄ obmictēdo ⁊ nō
obsuando modo eius offitio p̄fati
Reuisores teneant⁹ ⁊ debeant exau
toritate dc̄i eorum offitij pquirē in
uestigare uidere cognoscē corrigē
⁊ emēdari facē. Et al' referre et de
nūctiare dn̄is Conseruatorib⁹ ⁊ alijs
Offitialib⁹ Curie Urbane/ Dict⁹
q3 Notarius de gestis ⁊ fc̄is obm
issis et neglectis p eum modo eius
offitio teneatur ⁊ debeat eisdem Re
uisorib⁹ plenariam reddere rōem.

Salaria aūt dc̄or Reuisoru
⁊ Notarij eorum de pecunia dc̄e Fa
brice p Camerarium existentem
pro tp̄e fc̄o prius ⁊ assignato dc̄o
Calculo ratōis psoluantur ad
rationem quadraginta soldorum
denariorum pro quol3 ip̄orum et qual3
ratione Camerarij p̄dc̄i.

36 De Electione Offitialis doctarum
Et de eius Offitio

Quidam bonus diligens rect⁹
attentus/ ⁊ fidelis homo eli
gatur ⁊ ponatur/ in dc̄a Fa
brica p dn̄os Conseruatores dicte
Ciuitatis ⁊ Supstites dc̄e Fabrice
pro tp̄e existentes. Cuius ꝯducta
fiat ⁊ optineatur p duas ptes de
trib⁹ ptib⁹ ip̄orum eligentium misso
ptito ad fabas nigras et albas
si omēs unanimit' ad hec nō cent
miscordia. Sup doctis ⁊ horis et
dieb⁹ obmissis Caputmagri Mag
strorum Laborantium manualium et
aliorum quorumcūq3 Opariorum dc̄e Fab
rice. Et ip̄is omib⁹ ⁊ singulis tam
conductis ad diem mensem ul' ānum
q̄ ēt ad quēcūq3 tempus obmicten
tib⁹ laborare ⁊ exercere ea ad que
deputata fuerint pro dc̄a Fabrica
fiendis ponēdis ⁊ scribendis. Et de
eorum ⁊ cuiuslq3 ip̄orum taxandis ⁊ dedu
cendis salarijs prouisionib⁹ ⁊ mer
cedib⁹ pticulariter ⁊ distinctim scd̄3
ratā tp̄is obmissi ⁊ salarij prouí
sionis ⁊ mercedis cuiuslibet ip̄orum

Et nullus ex Magr̄is laborātib⁹
oparijs ⁊ manualib⁹ dc̄i Operis cō
ductis tam ad ānum siue mensem
aut ad diem ul' ad aliud quēcūq3 tp̄s
excuset⁹/ ul' eximetur/ aut excusari
uel eximi possit/ ul' debeat/ de hui
usmodi doctis eisdem fiendis pdieb⁹
horis ⁊ tp̄ib⁹ obmissis ⁊ dimissis
ēt die sabati ⁊ alijs quibuscūq3
dieb⁹ laboratorijs. Non obstante
aliqua consuetudine in ꝯtrariū
faciente

Et omēs ⁊ singulos laborātes
et opantes ⁊ se exercētes ad quēcūq3
offitium laborarium siue misterium
salariatos et sb' certa mercede con
ductos in dc̄a Fabrica eorumq3 dies
siue mēses uel alia tp̄a/ quibus
seruiuerint/ ⁊ laborauerint in ead'
Fabrica. Eorumq3 salaria ⁊ mercedes
atq3 prouisiones. Et generaliter
omēs ⁊ singulas expensas ⁊ solu
tiones/ que fierent ⁊ fieri deberēt
p Camerarium dc̄e Fabrice tp̄e r
suo et quib⁹ psonis ⁊ causis scri
bat et notet manu sua in folijs
papirium et in libro suo registret
de edogmata in edogmatam. Et
sic ut p̄mictitur in folijs scripta
⁊ notata det et assignet omi die
sabati de sero ip̄i Camerario et

ſuo Notario pro ſolutionibꝫ fiendis
et paghis

Caueat aut̄ dc̄us Offitialis do
ctaꝝ ne aliquas ſcribat expenſas
in aliqua pagha non ordinatas
et nō deliberatas p̄ Supſtites dc̄i
Operis et ſc̄dm formā preſentiū
ſtatutoꝝ ad penā infraſcriptā

Reſidentiā aut̄ is qui fuerit
deputatus ſup doctis predc̄is cōti
nuam faciat apud dc̄ā Fabricā
In logia maxime ipius. Inqua Ma
giſtri et opariȷ ipius Fabrice labo
rant lapides et opera marmorea
uel alia magiſteria pro ipā Fab
rica uiſitando et requirendo nichi
lominus alios oparios dc̄e Fabr
ice Laborantes extra dc̄ā logiam
et eis doctas pro horis et diebus
obmiſſis faciendo et ponēdo ut ſup

Et aduertat diligenter ne ob
mictat facē doctas illis Magiſtris
Laborantibꝫ manualibꝫ et opariȷs
quibuſcūq; ipius incdā logia ſedē
tibꝫ uł ſtantibꝫ aut in alio loco
pro ipā Fabrica reſidentibꝫ ſuper
aliquo laborerio uł opere ipius
Fabrice confabulantibꝫ et noua
dicētibꝫ et obmictentibꝫ Laborare
et opari ea ad que ſt̄ deputati. Et
non minus hij qui obmictūt mō
et formā p̄dc̄is laborare et opari mer
entur doctas q̄ſi recederent de dc̄a
logia uel de alio loco ubi deputa
ti eſſent horis non cōceſſis

Et ut dc̄us Offitialis ſciat et
ſibi nota ſint tp̄a inquibꝫ opariȷ
p̄ſati debent quolꝫ die laboratorio
inchoare opa ipoꝝ et dimictere eād
opera. Statuimus et ordinamus
q̄ Magr̄i Laborantes manuales et
Opariȷ omēs et ſinguli dc̄e Fabrice
quolꝫ die laboratorio intrent et
intrare debeant demane ad labo
randū opera eis q̄ cuilꝫ ipoꝝ con
miſſa in ultima hora Noctis

Cuiuſlibꝫ tp̄is que pulſatur in au
rora diei inqua hora quilꝫ ex dc̄is
Magr̄is Laborantibꝫ et manualibus
et opariȷs quibuſcūq; ſit pſonalit̄
in logia dc̄e Fabrice uel in alio
loco deputato ad laborandū. Et
teneatur et debeat continue omi
die p̄dc̄o laborare et opari opus dc̄e
Fabrice ſibi cōmiſſū. Et ab hu
iuſmodi ope nō diſcedere uſq; ad
ultimā horā cuiuſlibet diei p̄dc̄i
et omi tp̄e niſi et dūtaxat horis
cōceſſis et deputatis uꝫ infraſcrip
tis.

De menſibꝫ Nouēbris. Decēbris
Januariȷ. Februariȷ. Martiȷ ap̄lis
Septenbris et Octubris. Prefati
Magr̄i Laborantes manuales et
Opariȷ quicūq; ipius Fabrice ha
beant demane quolꝫ die laborato
rio pro mixtu ſumēdo mediā horā
Et pro prandio ſumendo unam
horā. De menſibus uō Maiȷ
Juniȷ Juliȷ et Auguſti hēant dema
ne pro mixtu ſumendo mediā horā
pro prandio ſumendo unā horam
In meridie aut̄ pro merenda ſum
da et pauſa ſimul hēant aliam
mediā horā. Pro quibꝫ horis ut ſup
cōceſſis nulla fiat eis docta hu
iuſmodi tp̄is amiſſi.

37 De Feſtiuitatibꝫ Cuſtodiendis

Volumus et ad honorē et
reuerentiā Omīpotentis
dei Et glorioſe uirginis
marie et aliaꝝ ſc̄oꝝ Celeſtis Curie
Feſta infraſcripta et ſollēpnitates
uenerari et cuſtodiri p̄ Capitma
giſtrū Magr̄os Laborantes Ma
nuales et oparios quoſcūq; ipius
Fabrice. Qui et quilibet eoꝝ In
feſtiuitatibꝫ ſollēpnitatibꝫ et diebꝫ
feſtiuis infraſcriptis ceſſare debe
ant et deſiſtere ab eoꝝ Laboreriȷs
et opibꝫ infabrica ſepe dc̄a. pro qbꝫ
feſtiuitatibꝫ ſollēpnitatibꝫ et diebꝫ
feſtiuis Infraſcriptis Volumus

Capumagriz Magros Laborantes Manuales et Operarios quoscumque sal ariatos vz ad annum vel mesem coductos ad huiusmodi doctas aliqua aliter teneri.

De mense January.

Circumcisionis dni. die po
Epifanie dni. die vi.
Sci Antonij. die xvij
Sci Constantij. die xxix

De Mense February

Purificationis sce Marie. die so.
Sci Mathie Appli. die xxiiij

De Mense Marty

Sci Gregorij. die xij.
Annuntiationis sce Marie die xxv.

De Mense Aprilis

Sci Marci Evangeliste. die xxv.

De Mense Maij

Scor Jacobi et philippi. die po.
Sce Crucis. die tertio.
Sci Pancratij. die xij.

De Mense Junij

Sci Barnabe appli. die xi.
Sci Johis baptiste. die xxiiij
Scor Petri et pauli. die xxix

De mense Julij

Sce Marie Magdalene. die xxij
Scor Jacobi et xpofori. die xxv
Sci Faustinj. die xxix

De Mense Augusti

Sce Marie de Nive eod die v.
Sci Dnici.
Sci Laurentij Mr. die x
Assumptionis virginis Marie die xv
Sci Bartolomei. die xxv
Sci Augustinj. die xxviij

De mse Septebris.

Sci Egidij. die po.
Nativitatis Sce Marie. die viij.
Sci Mathei Appli. die xxi.
Sci Angeli. die xxviiij

De Mense optubris

Sci Severi. die po
Sci Francisci. die iiij
Sci Luce. die xviij
Scor Simonis et Jude. die xxviij
Sci Saurnij. die xxx.

De Mense Novebris

Festivitatis oim Scor. die po
Offitij mortuor usque ad tertias. die ij.
Sci Leonardi. die vj.
Sce Katerine. die xxv.
Sci Andree. die vltio

De Mense decebris

Sci Nicolai. die vi.
Conceptionis Sce Marie. die viij.
Sce Lucie. die xiij.
Sci Tome. die xxi.
Nativitatis dni nri. die xxv.
Sci Stephani. die xxvi.
Sci Johis evangeliste. die xxvij.
Sci Silvestri. die vltio.

Omnes igitur Magri Laborantes Manuales et Operarij quicumque ipsius Fabrice et in dca Fabrica corporaliter hobediant dcto Offitiali prout fuerint tociens Inhijs vz que deliberaverunt et fecerint p Suprastites antedictos et que mandata fuerint et iniuncta eisdem et cuilibet ipsorum p dictum Offitialem.

Habeat et dictus Offitialis dictam manutenere custodire et salvare Massaritias ferreas heveas ligneas fimes et alias quascumque Massaritias et Instrumenta et Ferramenta quecumque que vz operantur in dca Fabrica et pro dca Fabrica penes ipsum Offitialem existentes et existentia Et p ipsum Camerarium assigna

et de eis heât inuêtariuz insćptis
redactuz qd' scribi debeat 7 remic
ti inlibro Fabrice p Notariui dâ
Camerariz. Cuius copia sit pe
nes eund' Offitialez dctaz.
Et pdcâ omîa 7 singula faciet
7 obsuet dcûs Offitialis sollicite
attente 7 diligenter 7 bona fide
absqz fraude aliqua / et ea nô obm
ictat neqz ꝯueniat vinculo Iu
ramêti. Et ad penaz .x. librarum
denarioꝝ pro qualz uice qua ꝯt
fecerit aut obmiserit inpdcis / vel
aliquo predcôꝝ auferendaz defcô
p quelibet Offitialez Curie dcê
Ciuitatis et dcê Fabrice aplicâdâ

38 De pena operarioꝝ delinquêtiuz

Nullus aût ex dcis Magris
Laborâtib' manualib' et
operarijs quibuscûqz côductis
indcâ Fabrica audeat uel p̄sumat
uerba aliqua iniuriosa uel obpbri
osa alicui Offitiali dcê Fabrice
dicê uel proferre siue inter eos
contumelias aliquas facê uerbo
uel fcô ad penaz quiqz soldoꝝ
deñ deducendaz et retinêdaz de
coꝝ et cuiuscqz ipôꝝ salario et
pretijs p Camerariuz dcê Fabri
ce pro quolz 7 qualz uice. Et
dcûs Offitialis dctaz teneatur
dcâ verba iniuriosâ et contume
lias referre dcô Camerario.
Non derogando inhac pte statu
tis et ordinamîtis côis dcê Ciuita
tis et auctoritati 7 ptiti Offitia
liuz Curie Vrbeuetane. De Ele

39 ctiôe 7 Offitio Custodis Cereoꝝ
Maioris altaris dcê Ecclie.

Eligatur et deputetur homo
quidaz bonus 7 attentus p
dcôs Supstites 7 Camerariuz
dcê Fabrice ad custodiaz Cereoꝝ
et Candelaꝝ / qui et que deputât'

et côcremant' sup et circa maius
altare dcê Ecclie pro luminaîb'
fiendis qñ diuina 7 sollêpnia offi
tia celebrantur indcâ Ecclia. Nec
non ad incêdenduz lampades añ
maiestatez tabule. Et in Capel
la Corporalis. Et añ Coronez r
ipius Ecclie exêntes. Et alias lâ
pades 7 lanpadellos ad dcâz Fabri
caz ptinêtes inlocis / et tpîbus
ordinatis et côsuetis / de oleo dcê
Fabrice. Qui heât custodire dcôs
Cereos 7 candelas pdcâs. Et ipôs
Cereoꝝ et câdelas ponê et accêdê
indcîs tpîb' sup et circa dictuz
Altare et sup Candelabris ordin
atis 7 deputatis. Et in alijs locis
côsuetis ipius ecclie plus 7 min'
scdm ferias et sollêpnitates con
currêtes in âno et ibi retinê dur
ante diuino offitio / et ipô finito
tollere et recôdere in archa adhec
deputata. Et mozzones et mu
cchos dcôꝝ Cereoꝝ et Candelaꝝ
qui et que côcremâtur añ dcâm
maiestatez 7 indcâ Capella Corpo
ralis recolligere et dcô Camera
rio pro dcâ Fabrica integraliter
assignare.
Aduertat êt ad oblatôes que
fiunt et ponûtur añ dcâz Maie
statez tabule / et in Capella Cor
poralis ne auferantur siue vsur
pentur p aliquez Clericû siue
aliuz queĉqz set omî tpr assignet
et cedant dcô Camerario ipius
Fabrice p eadez Fabrica.
Habeat êt Offitiuz tergendi et
mundandi Choruz dcê Ecclie pci
pue et sepe sepius et curaz heât
et custodiaz dci Chori. ne p pueros
uel alias psonas deducatur siue
deuastetur in aliqua pte sui.
Mundare insup et tergere ten
eatur et debeat spatium et pau
imentum dcê Ecclie sepe i âno

et ſpecialiter in feſtiuitatibus ſollempni
tatibus et indulgentijs que fiunt
et ſunt in dicta Ecclesia. Et grates
ferreas Capelle Corporalis clau
ſas et ſeratas debeat retinere
Et temporibus ordinatis / ſine ad man
data Supſtitum et Camerarij p̃
ſati et aperire et reclaudere. Item
teg uno ferreas portas iuxta Coru
dicte Ecclesie de mane et de ſero om
ni die Claudere et aperire horis con
ſuetis et ordinatis.

Sit et hobediens dicto Camera
rio in hijs et alijs Operibus expe
dientibus in dicta Ecclesia Et dicte
Fabrice conuenientibus tam / perſone
ſue / et ſuo miniſterio.

Caueat autem ne fraudem aliquam
committat in hijs que ſibi committuntur
et ſpecialiter Circa Cereos Cande
las Dozzones et Moccholos Cere
orum et Candelarum / Cum et que con
cremantur expenſis dicte Fabrice in
locis ſuperius expreſſatis. Nec non
circa oleum dicte Fabrice quod mitti
tur per eum in dictis Lampadibus

Qui fraudem uel dolum modo
aliquo commiſerit in predictis ſeu
aliquo predictorum priuetur ipſo facto
eius dicto Offitio / et omni ſalario
et prouiſione ſua. Et perdat ſiqua
bona optuliſſet dicte Fabrice. Et
incidat in penam xxv. librarum denariorum
pro qualibet uice auferendam de facto
per quemlibet offitialem Curie dicte
Ciuitatis et dicte Fabrice applica
ndam.

40 De Electione et Offitio vendentis Candelas ante maieſtatem tabule.

Ad Candelas minutas uel
alias Candelas dicte Fab
rice tenendas / et uendendas
ante maieſtatem Tabule dicte Ecclesie
pro ipſa Fabrica Et pro pretio ordin
ato et conſueto ſiue ordinando.
Quidam bonus aſſiduus et legalis
homo per dictos Supſtites et Camer
arium eligatur et ponatur / qui
habeat tenere et uendere ante dictam
maieſtatem tabule et pro dicta
Fabrica dictas Candelas pro pretio
ordinato uel ordinando per dictos Su
pſtites et Camerarium ipſius Fa
brice omnibus deuotis perſonis que
emunt dictas Candelas pro lumina
ribus fiendis ante dictam maieſtatem
et ante dictum Corporale / et alibi in
dicta Ecclesia ob reuerentiam et hon
orem dei et virginis glorioſe
matris eius et ſanctorum euiſdem.

Et uendat tantummodo Candelas
quas Camerarius dicte Fabrice
et pro ipſa Fabrica dederit et aſſi
gnauerit eidem et non alias / uel
alio modo. Et pecuniam exigendam
et recipiendam per eum ex pretio
dictarum candelarum det et aſſignet
integraliter dicto Camerario et
de eis bonam reddat rationem.

Nemo autem alius quam ſupradictus
deputatus ad uendendum Cande
las pro fabrica predicta audeat uel
preſumat uendere in dicta Ecclesia can
delas aliquas aliquibus perſonis.
ad penam quinque librarum denariorum
pro quolibet et qualibet vice qua contra
factum fuerit applicandam dicte Fabri
ce de facto Et quilibet poſſit accuſa
re et denuntiare / et teneatur ſibi
in credentia

Habeat inſuper Offitium uen
dendi panes qui offeruntur et
mictuntur In archa panis poſita
ante dictam maieſtatem pro ipſa Fa
brica eo pretio / quod fuerit ordina
tum / et deliberatum per dictos Sup
ſtites et Camerarium antefatum

Curet et dictos panes uendere
pauperibus et egenis perſonis / non autem
habentibus alias unde uiuere. Et in
hoc remoueat ab animo ſuo odium
amorem timorem affectionem compla

centiam et omnes aliam mũdanã gra
tiam sub uirtute Juramenti. Et pecu
niam recipiendam per eum ex pretio dicti
panis det et assignet integraliter
dicto Camerario. Et de ipso pane et
pretio panis bonam reddat rationem.

Portas et dicte Ecclesie claudat de
sero et aperiat de mane tempestiue
et claues ipsarum portarum penes se re
tineat et custodiat. Similiter autem Can
cellos Maiestatis tabule predicte
claudat et aperiat de sero et de ma
ne prout opus est. Et claues ipsorum
Cancellorum penes se et retineat et
custodiat.

Caueat autem in predictis ne dolum uel
fraudem aliquam committat / uel aliquid
usurpet in dampnum uel lesionem dicte
Fabrice, ad penam decem librarum denar
iorum pro qualibet uice qua contra factum
fuerit in predictis uel aliquo predictorum au
ferendam de facto per quemlibet offitialem
Curie urbane et dicte Fabrice ap
plicandam. De Electione et offitio

41 temperantis Orlogium

Quidam bonus et expertus homo
Eligatur et ponatur per dictos
Superstites et Camerarium
dicte Fabrice, ad temperandum, gu
bernandum et custodiendum Orlog
ium dicte Fabrice quod positum est super
turri prope dictam Ecclesiam. Qui ha
beat teneatur et debeat dictum
Orlogium omni die temperare et regu
lare pro horis diurnis pariter et
nocturnis pulsandis / et secundum tempora
uariare Et dictum Orlogium sollicita
te et diligenter reuidere et manu
tenere. Et defectus dicti Orlogii siqui
acciderint reparare iuxta peritiam suam
Et alios pandere et demonstrare Su
perstitibus et Camerario dicte Fabrice
ut ipsi defectus reparentur et reap

42 tentur. De Electione et offitio
preconis.

Eligatur et per Superstites et
Camerarium antedictos Unus
preco qui faciat bannimenta et preco
nia que sibi committerentur a dictis Su
perstitibus et Camerario / maxime super
rebus et bonis dicte Fabrice uendendis
et distrahendis in locis publicis et
consuetis dicte Ciuitatis tot quot
fuerint oportuna et iniuncta sibi
fuerit a dictis Superstitibus et Camerario
Et similiter quecumque alia bannimenta et
preconia pro factis dicte Fabrice ex qui
buscumque de causis necessaria. Qui preco
teneatur et debeat dicta bannimenta
et preconia ut promictitur facere et re
ferre Camerario et Notario dicte
Fabrice pro tempore existente ad penam
perditionis salarii ipsius preconis.

43 De Electione et offitio balitoris.

Eligatur insuper et deputentur
dicti Superstites et Camerarius
Unum balitorem et nunctium pu
blicum pro factis causis et negotiis
publicis dicte Fabrice circa Citationes
requisitiones monitiones precepta man
data Executiones pignorationes gra
uationes tenutarum acceptiones et alia
quecumque expedientia acta ad offitium
Balitoris et nuntii publici pertinentia
fiendas et fienda / tam ad petitionem
et instantiam Camerarii dicte Fabri
ce quam alterius procuratoris eiusdem ex
mandato uidelicet et commissione cuiuslibet
Rectoris Iudicis siue Offitialis dicte
Ciuitatis / tam in Curia Ecclesiastica
quam Laycali. Qui balitor et nunctius
publicus teneatur et debeat in principio
dicti sui offitii iuramentum prestare iam
suam et iurare debeat dictum eius offi
tium bene diligenter et sollicite exercere
Et iniuncta sibi executioni mandare
et relationes facere et sibi credatur
de huiusmodi citationibus et aliis predictis
que fierent per eum bona fide et sine
dolo. Et ut supra facere teneatur ad
penam perditionis sui salarii

Et similiter iurare teneantur et debeant
omnes alii supradicti Offitiales. Videlicet offi
tialis dictarum. Offitialis ad custodi

diendum Cereos. Offitialis ad uende
ndum Candelas. Offitialis ad temp
andum Orlogium et preco. et iura
mentum prestare in animam ipsorum et cu
iuslibet ipsorum manibus tactis scripturis
in presentia dictorum suprastitum Camerarij
et Notarij de eorum et cuiuslibet eorum offitio
bene et legaliter exercendo iuxta seriem
et continentiam capitulorum presentium statutorum
prout tangit singula singulis refe
rendo. Quorum et cuiuslibet eorum
conducta salarium et iuramentum per
Notarium dicte Fabrice et Camerarij
scribatur et notetur in libris dicte
Fabrice et dicti Notarij

44 De Salarijs ordinandis Cuilibet dictorum Offitialium:

Omnibus et singulis supradictis
Offitialibus eligendis et deputa
ndis in dicta Fabrica et pro ipsa
Fabrica conductis electis et deputatis
per supradictos dominos Conservatores. Supra
stites et Camerarium singula sin
gulis referendo ita per eosdem dominos
Conservatores Suprastites et Camera
rium referendo ut supra competens sala
rium et condecens provisio fiat depute
tur et declaretur iuxta merita offi
tiorum predictorum solvendam et solvenda
de pecunia et avere dicte Fabrice per
Camerarium eiusdem eo modo et forma
quibus fuerit per eosdem dominos Conserva
tores Suprastites et Camerarium ref
erendo ut supra deliberatum et ordinatum

45 De advocatis et procuratoribus dicte Fabrice eligendis:

Cum dicta Fabrica semper indig
eat advocato et procurato
re expertis et peritis pro hijs
et iuribus ipsius Fabrice petendis con
sequendis recuperandis et defendendis
Et temporibus retroactis Omnes advocati
et procuratores degentes in foro Civ
itatis Urbevetane appetierint simul ad
vocationes et procurationes causarum dicte
Fabrice habere Et salaria et provisiones
quamplurimas recipere ab eadem non sine
magno et superfluo onere ipsius Fa
brice Igitur Suprastites et Came
rarius dicte Fabrice scribant seu
scribi faciant per Notarium eiusdem
in brisciulis Nomine et pronomine omnes
advocatos et procuratores peritos
et expertos et exercentes in foro dicte
Civitatis Advocationem et procurationem
singulariter et divisim et quemlibet ipsorum ad
vocatorum et procuratorum in uno quaque
brisciulo depositum et sic scripti dicti
brisciuli mictantur in quodam
bussiulo clauso et sigillato et recondi
to in cassa bulzonaminis Et quo
libet anno in Kalendis mensis Januarij
extrahantur de dicto bussiulo ad fortu
nam duo brisciuli Quorum unus con
tineat nomen advocati Et reliquus
contineat nomen procuratoris. Qui
duo pro illo anno tantum videlicet advoca
tus et procurator sint et esse debeant
electi et deputati pro dicta Fabrica. Et
per dictos Suprastites et Camerarium
Qui ipsos duos videlicet advocatum et procu
ratorem debeant creare constituere
et ordinare et mandatum plenum et
generalem administrationem eisdem
dare et concedere in plena forma pro dicta
Fabrica et pro dicto anno tantum super litibus
et questionibus causis et controversijs
ipsius Fabrice motis et movendis
et pro iuribus eiusdem petendis uen
dicandis recuperandis et defendendis
cum salario et provisione duorum flo
renorum currentium ad rationem quatuor
librarum et decem solidorum pro quolibet flore
no et pro quolibet dictorum advocati et pro
curatoris et pro dicto anno quo fuerunt
vel steterint in civitate Urb
evetana ad requisitionem dictorum Suprastitum
et Camerarij et cuiuslibet ipsorum
pro eorum patrocinio et consilio prestando
et dando In causis et factis dicte Fabrice
solvendo de pecunia dicte Fabrice
per Camerarium eiusdem in duabus
paghis videlicet de semestre in semestre
Et aliter et ultra quam statutum est non possint

neqȝ debeant eligi ul' deputari in
dcā Fabrica p dcōs Supstites q
camerarium / nisi i mineret magna
necc̄itas et euidens utilitas ip̄i9
Fabrice Jn quo cāu dcī Supsti
tes et Camerarius possint alit'
prouidere circa dcōs aduocatos
et procuratores habendos. Hoc ;
addito q si p accidens extractus
de dcō bussulo aduocatus siue pro
curator tunc tp̄is abeēt a dicta
Ciuitate non rediturus de p̄ximo
uel impeditus aliqua de causa adeo
q nō posset p̄ocinīu p̄stare dcē
Fabrice illico remictatur bussu
lus illius absentis siue impediti
Et extrahatur alius bussulus /
aduocati siue procuratoris residētis
tunc in dcā Ciuitate et nō absē
tuti neqȝ impediti Et predictus
modus omī tp̄e retineatur et ob
seruetur et reiteretur put supra
continetur De Jure reddendo / et
46 executōe facienda in cāis dcē Fabrice.

OMnēs et singuli Rectores
Potestates. Vicepotestates
Collaterales Assessores Ju
dices. et quilȝ Offitiales Curie
Ciuitatis Vrbisue Quibuscūqȝ
noīb nūcupentur / et quacūqȝ aut
oritate fungantur teneant' / et
debeant vinculo iuramēti ad peti
tionē et simplicē requisitōē Su
pstitū et Camerarij et Ciuilis
procuratoris et mādatarij operis
et Fabrice Maioris Ecclie Vrbeue
tane / cōiunctī 7 disiūctim. Jn oīb
7 singul' caus / litib / et questionib
atqȝ 9trouersijs dcī Operis 7 Fab
rice 9tra quascūqȝ psonas et vni
uersitates 7 quecūqȝ loca 7 colle
gia cognoscere 7 procedere sūma
rie simpl'r / et deplano sine strepi
tu et figura iudicij sola facti ver
itate inspecta et obmissis sollep
nitatib iuris 7 iudicior statutor
et ordinamētor cōis dcē Ciuitatis
vrbis / dieb feriatis et nō feriatis
Cauillationib / Subterfugijs / exceptī
onib / et appellatōib friuolis ptis
aduerse omīo reiectis. Et causas
lites et questiones huiusmodi ter
minare diffinire et executiom mā
dare / iustitia mediante. Et etiā cog
ere teneant' 7 9pellere debeant re
medijs oportunis omēs et sing
ulas psonas tam mares q̄ femi
nas. Et quascūqȝ vniuersitates
et collegia queqȝ sine strepitu et
figura iudicij ut supra debitores
et debitrices debentes et debentia
Operi antedcō in quacūqȝ pecuniar
q̄titate / siue in aliquib reb stab
ilib siue mobilib eidē opi et Fa
brice debitis seu debendis de testis
relictis / donatōib / oblatōib / cōce
ssionib / instr̄is / uel alijs quibus
cunqȝ de causis / et ex quibuscunqȝ
promissionib 9uentionib p̄stan
tijs 7 obligatōib / statim eisdem
Offitialib uel alicui ipōr fide fcā
p publicā scripturā / uel aliū
quēcūqȝ legitimū modū. Et 9t'
ipōs / et quemlȝ ipōr debitores /
et debentes ut supra teneantur
7 debeant facē et fieri facē cum
effectu. Et mādare facē et cō
mictere de sūmis condepnamentis
Jnstr̄is publicis / testis / relictis / et
debitis siue creditis quibuscūqȝ
ipīus Fabrice. Executiones p
sonales in capiendo / detinendo / et
cogendo. Et executōēs reales Jn
pignorando / grauando / mulctando
Tenutas et possessiones bonorū
7 rer huiusmodi debitor dando
7 adiudicando. Et mulcta indic
ta 9t' dcōs debitores et quēlibȝ
ipōr faciendo et inferendo quo
usqȝ dcō operi et Fabrice de suis
creditis et Juribus et de pecunijs

et rebus quibuſcumq; ſibi debitis fuerit plenarie et effectualiter ſatiſfactum omni ſublata neglige(n)tia ſiue tarditate ex offitio ſuo et ſumarie et ſine figura iudicii. Ad penam centum librarum denariorum bonorum pro quolibet eorum Rectorum Poteſtatum Vicepoteſtatum Collateralium Aſſeſſorum Iudicum et Offitialium quorumcumq; primitus requiſitis obmictente ſiue retardante huiuſmodi facere executiones pro cauſis et factis Fabrice memorate deducendam et retinendam de ſalario dicti Rectoris tunc ſui ſtipendiatus et dicte Fabrice applicandam de facto et ſine aliquo proceſſu.

47 De Executione danda Offitiali facienti exactionem

Et ut dicti Rectores et ceteri Offitiales dicti Comunis urbis ueteris ſint promtiores ad huiuſmodi exsecutiones fiendas et ueloci ores ſtatuimus et ordinamus quod quilibet Rector Poteſtas ſiue vicepoteſtas. Collateralis Aſſeſſor ſiue Iudex et quilibet alterius nominis offitialis comunis dicte Ciuitatis urbisveteris coniunctim et diſiunctim faciens cum effectu et ad finem producens dictas executiones et exactiones pecuniarum et rerum aliarum ipsi operi et Fabrice debitarum ut ſupra aquibuſcumq; debitoribus et debentibus dicto operi et Fabrice ut promictitur adeo quod ad dictam Fabricam et ad manus Camerarij eiuſdem effectualiter deueniant pecunie ipse et res quecumq; debite ut ſupra ſiue integrum ſiue pro parte habeat et lucretur pro huiuſmodi executione et exactione ut prefertur fienda aquocumq; debitore dicte Fabrice ſcilicet quem fieret dicta executio et huiuſmodi exactio duodecim denarios pro qualibet libra debiti prefati exacti ſiue de toto ſiue de parte ſoluta uel pro rata. Et hoc de omni debito ut promictitur exacto ſiue in pecunia ſiue in aliqua alia re et ſpetie continente extimationem. que ſi non contineret extimationem prouideatur dicto Offitiali facienti executionem prout equum fuerit et condignum per dictos Superſtites et Camerarium dicte Fabrice expenſis tamen debitoris ſiue de bonis huiuſmodi debitoris Fabrice et non aliter.

48 De Teſtamenta inſtrumenta et iura dicte Fabrice remictantur per Notarios in libris dicte Fabrice

Omnes et ſinguli Notarij habentes aliqua teſtamenta relicta ſiue legata ſiue aliqua Inſtrumenta donationes et conceſſiones aliquas ſpectantia et pertinentia et ſpectantes et pertinentes ad dictam Fabricam de quibus fuerint rogati uel ad eos ſiue ad aliquem ipſorum publicationes ſiue registrationes horum teſtamentorum legatorum et relictorum donationum conceſſionum et Inſtrumentorum quacumque modo pertineant teneantur et debeant uinculo Iuramenti quod preſtiterunt de eorum arte et offitio bene et legaliter exercendis remictere et regiſtrare publice et autentice in libris dicte Fabrice ad hec deputatis Infra octo dies proxime ſubſequentes a die quo ipſi Fabrice iura uenerunt et acquiſita ſunt ex dictis teſtamentis legatis et Relictis donationibus conceſſionibus atque inſtrumentis computandos. Hoc declarato quod ſi hereditas aliqua uel aliquod legatum ſub conditione relicta aut facta fuerit euentura in fallanter tunc et eo casu quilibet ex dictis Notarijs teneatur et debeat infra dictum terminum remiſiſſe et regiſtraſſe in dictis libris.

Et quia omnis labor aptat premium ſtatuimus et ordinamus quod

Quilibet Notarius remictens ut
pmictitur huiusmodi testa legata
relicta donatões cessiones et in
strumta heat et recipe debeat a
dcā Fabrica et de pecunia dcē Fab
rice p Camerarium tunc tpris exi
stentem pro eius salario promissi
one et mercede. vz de reb et bois
relictis siue cocessis dcē Fabrice
libere et absolute quo ad pprieet
atem et sine aliquo onere uel
inpensa ipius Fabrice usqz in
qntitates xxv. libe siue in pecunia
siue in re eiusdem qntitatis val
oris et extimatois aut infra p
rata duodicim denarios p qualibz
libra et ab inde supra sex denarios
pqualz libra. De aliis aut rebz
relictis cum aliquo onere siue cu
aliqua inpensa fienda ipius Fa
brice solvatur eidem Notario ali
qualiter minus qm supscriptum
est sz discretionem Supstitum et
Camerarij dcē Fabrice.

49 Qd in Rebus dcē Fabri
ce pingatur signum eius
fora hic poita. Et de
pena deuastantis dcm signum

In rebz Fabrice sepedcē. vz
in domibz et aliis hedifitii
is tpr quo obuenuit ipi
Fabrice illico ponatur et pingatur
signum dcē Fabrice ut supra Figu
ratum ad euidentiam Iurium ipius
Fabrice. Et hoc fieri faciat Cam
erarius pbatus. Nemo autem
dcm Signum poitum et pictum ut
supra audeat uel psumat cancel
lare abradere siue quoquo modo
delere derebus Fabrice sepedcē sin
expressa licetia Supstitum et Cam
erarij pdcor. Et qui contra fecit
incidat inpenam ipo fco decem libe
denarium auferendam de fco p quem Offi
tialem dcē Curie Urbane et applica

ndam pro medietate dcē Fabrice pro
quarta pte Camere Cois urbis et
p alia quarta pte Offitiali facienti exe
ctionem dcē pene. Cum hac additione
vz qd signum pdcm no fiat neqz po
natur in aliqua re sup et de qua eēt
tunc tpris aliqua lix questio causa
uel cotentio. done ipā lix questio cā
vl cotētio fuiit terminata et sopita
pro pte dcē Fabrice. Et exceptis em
ptoribz et habentibz tamen et iura a
dcā Fabrica de ipā re quibz licitū sit
huiusmodi signū de re empta et ac
quisita a dcā Fabrica tollere et ele
uare inpune. De brauio Offerendo
50 dcē Fabrice p Rectores Forēses
dicte Ciuitatis

Ordinametum iam factum
in Cancellaria Cois dcē Ci
uitatis Uigens de brauio of
ferendo p Potestatem ipius Ciuitatis
eidem Fabrice confirmantes et in
melius reformantes ut pie oblatio
nes uberius porrigantur adiutrices
pro dcā Fabrica Statuimus et ordinamus
Qd quilz Forensis Rector siue Potestas
siue Vicepotestas aut alio quo no
mine rectoratus nuncupetur Veniens
ad regimen ipius Offitij ad dcam
nram Ciuitatem Urbitanam et dcm
Offitium ibidem p semestre gesserit
tempus teneatur et debeat in fine
ipius Offitij et pro ipo semestre bru
blauium sirici offerre dare et relass
are dcē venerabili mr̄i Ecclie prp
Fabrica valoris et extimatois decem
Florenorum auri et de auro et plus
et minus pro rata tpris quo dcus
Rector in dcō Offitio pmanet de ppio
ipius Rectoris. Et sendici eiusdem
Rectoris tpr sendicatus ipius ten
cantur et debeant ipm olim Recto
rem obmictentem pdcā facere p sen
tentiam codepnare eidem Fabrice in
dcō Brauio extimatois iam dicte
ad simplicem petitōem et requisitōem

Camerarij seu cuiuslibet mandata
rij aut nuctij dce fabrice et verbo
teaz. Et si dcu scindica dcaz codepn
ationez facte obmiserint quoquo modo
teneantur de proprio ipoz soluie et sa
tisface dictuz blauuz uel eius va
lorez et satisfactionez pdcaz eid' fab
rice et ad soluendiz et satisfaciend'
predca cogantur et copellant' de facto
p quelibet Rectorez et Offitialez dce
Ciuitatis pro tpre estantem ad oez
simplicem requisitoez dci Camerarij
siue mandatarij ipius fabrice ad
penaz viginti quinqz florenoz auri
Quam dcus Rector uel offitial' req
situs ipo fco incurrat si fuit negli
gens in pdcis applicandiz dce fabri
ce. Veruntam si salaria dcoz Re
ctoz diminui siue limitari otinge
rint plus solito itaqz videretur in
decens tanti ualoris blauuz offerri
p ipm Rectorez tunc et eo cau dni
Conseruatores dce Ciuitatis vna cuz
Supstitib et Camerario dce fabrice
et eo nuo alioz Ciuiuz Vrbitanoruz
quos ipi dni Conseruatores duxerint
conuocandos et cogregandos heant et
possint deliberare de minori extimatoe
7 ualore ipius blauij si eis uisum
fuit conuenire et pro tpre declaran
do p eos.

51 **De Hereditate siue legato relictis dce fabrice acceptandis et repudiandis mo 7 ordine Infrascripto**

Quoniam qnz contingit dce
fabrice relinqui hreditas siue
aliqua legata fieri et bona co
cedi In reb stabilibus cuz aliquo o
nere et cuz aliquib impensis fiendis
que potius st dapnosa qz luciosa ipi
fabrice. Que si inconsulte Camera
rius dce fabrice uel alius madata
rius adiret uel acceptaret dapnu et
detrimetuz dca fabrica consequeretur
Ideo duximus statuenduz Qz dicti
Supstites siue Camerarius ul' ali
quis mandatarius ipius fabrice
aliqua hreditatez siue aliqd legatuz
aut cocessionez aliquaz relictaz siue
factaz de re stabili cum aliquo onere
uel aliqua impensa fienda no adeat
neqz acceptent. Nec no hreditatem
ut pmittit' relictam quius in ea
nulla onera appererent cu ipa hi
ditas posset qz plib debitis et on
erib occultis subiacere sile no aude
ant adire uel acceptare nisi pmo ex
pte ipius Camerarij fiant 7 mictant'
tria bammta in publicis locis 7 con
suetis dce Ciuitatis p pconez dicte
fabrice. Et vnuqdqz dcoz bamimen
toz heat interuallu quinqz diez con
tinuoz et in quolz bammeto expri
matur 7 pclametur p dcuz pconez
Qz quicunqz deberet recipe aliqb
de causis aut hre ptenderet aliquid
a defuncto noiatuz siue ab alia psona
qui uel que reliquisset suam hredita
tem siue huiusmoi legata fecisset l
aliqua bona stabilia cocessisset dce
fabrice Vel sup ipis bonis et rebus
relictis siue cocessis copeat cu eius
petitoe scripta continente ius uel
creditum qd' dicet hre debere in et
sup dca hreditate et bonis relictis
siue cocessis a defuncto siue ab alia
psona Coraz dco Camerario et eius
Notario infra terminu bammti 7
audietur de iure. Al' tminis pdcis ela
psis et no copente nulla sibi audietia
prebetur. Et factis dcis trib bam
mentis et aliquib copentib ad predca
cuz eoz petitoibus dcus Camerarius
statim congregari faciat in Camera
sua omes supstites Aduocatos et pro
curatores in Camera sua dce fabr
ice et ibidez int' eos 7 p eos videant'
examinetur et pratitentur petitoes
copentiuz et onera et debita dce
hereditatis Et bonoz relictoz siue
cocessoz ut supra. Et de uirib dicte
hreditatis et bonoz pdcoz diligent'
discutiatur 7 inuestigetur. Et si inde
rint dci Supstites Camerarius Ad
uocatus et pcuratores huiusmodi
hreditatez uel legata pstata ul' bona
cocessa fore luciosa pro dca fabrica

statim adeat et acceptet dcūs Cam
erarius noie dc̄e Fabrice. Cuiuo
dāpnosa fuerit repudiet 7 respuat
de cōsensu p̄sentia et deliberatione
dc̄oꝝ Supstitū Aduocatoꝝ 7 pcura
toꝝ. Qꝛ si nemo ꝯparuerit ad dicta
bānimēta tunc et eo casu dictus
Camerarius adeat et acceptet hu
iusmodi hditatem et legata et
bona concessa. Et nullus decero
audiatur querelans ꝯt dcā Fabri
icam sup bonis ipius hditatis
et legatoꝝ et al' ꝯcessis. Salius
semp relictis et legatis appentib
in testo uel codicillis defuncti assi
gnatis et patētib in ipa Fabrica
Que si hditas siue legata fuerit
p pte dc̄e Fabrice acceptata ut p̄
mictitur soluantur cū effectu p
ipāz Fabricaz. Non obstantib Con
paritionib legatarioꝝ et creditoꝝ
ad dcā bānimenta non factis
Veruntamen si aliquis creditor aut
ius aliq hn̄s in bonis defuncti
siue alias concessis eid' Fabrice ꝯt
hr̄des eiusdē defuncti uel sup bo
nis ipis p absentiā uel aliqd'
iustū impedimētū aut aliquā
ueraz ignorantiā in dcīs termis
bānimentoꝝ nequiuerit ꝯparē
cū eius petitōe ad p̄dcā 7 credi
tum & ius suū sit euidens et
ostensū eē uerū et de iure deb
eatur ipi psone ueniēti post dcā
bānimēta tunc cōgregatis itiz
dcīs Supstitib Aduocatis et procura
torib ipius Fabrice ut supra ꝓpona
tur huiusmodi negotiū Coraz eis
p ipm Camerariū et p eos et int'
eos deliberetur quid fiendū in p̄dcis
ut magis et melius iustū fuerit 7
equū cōuenire eisdem. Non obstā
te lapsu dc̄oꝝ terminoꝝ et qd' delib
eratū fuit in dcō casu p eos fiat
et exequatur ita tamē q dcā Fabr
ica semp consuetur indēpnis de
predictis.

52 **De Rebus 7 Iuribus litigiosis non Recipiendis**

Ad omēz Calūpniaz euitandā
et ꝯtentia fugienda que dc̄e
Fabrice et offitialib suis p
ꝙnā obici ul' infringi possent. Qm
nō nulli in se minime cōfidentes
et inbecilles reputantes se potius
uinci posse q̄ uincere concedunt
plerūq sb aliquo titulo ipi Fab
rice res bona et iura quas et q̄
non possidēt siue que s̄t litigiosa
aliquo actu ul' ad litigiū parata ex
aliquo inditio siue p alios detinē
tur et occupant'. Hoc facientes ut
ponant duriorē et potentiorē ho
stem aduersariis coꝝ nō alia
bona cōsciētia moti. Et qm̄ nō
nulle cōcessiones fiunt inutiles
ipi Fabrice. Statuimus et ordi
namus. Qꝛ dcī Supstites et Ca
merarius ul' aliquis coꝝdē siue
aliquis mandatarius ipius Fabr
ice huiusmodi cōcessiones bonoꝝ
et iuriū p̄dcōꝝ in dcīs Casib
ul' aliquo ipōꝝ casuū recipe ul'
acceptare nō p̄sumāt neq deb
eant ab illis psonis ꝯcedere uo
lentib. Nisi p̄mo cū matura de
liberatōe p dcōs Supstites Cam
erariū Aduocatos et procurato
res ipius Fabrice fuerit iustū
cognitū siue ꝯphensū ad suffi
cientiā de iurib huiusmodi ipōꝝ
cōcedere uolentiū. Et nisi ipē
res cōsequi et optineri possent
de iure et absq litigio aliquo
et absq īiuria uel offensa alte
rius psone siue loci cum aliqua
utilitate pcipienda p ipāz Fabricā
Al' si secus fiēt nō ualeat neq ten
eat ipō iure qd' fcū fuit ī pmiss

53 **De Cameris Canonice Vno se mel reficiendis**

De consuetudine antiquata conti
nuit observatum quod pro residentia Archipresbiteri Archidiaconi et Ca
nonicorum et Quatuor presbiterorum Curatorum
Capellanorum dicte nostre urbinatis Ecclesie
Fabrica et Offitiales ipsius Fabrice
dant et parant Cameras eisdem ut
possint in dictis Cameris continuam
facere residentiam et offitiare dictam
Ecclesiam et interesse offitiis et horis
Canonicis et divinis dicendis in ea
dem die noctuque. Ideo Statuimus
et ordinamus quod superstites et Ca
merarius dicte Fabrice pro tempore exis
tentes dent et assignent uno sem
el convenientes Cameras et mansio
nes in loco honesto prope dictam
Ecclesiam positas prefatis Archipresbitero
Archidiacono Canonicis et quatuor
Capellanis presbiteris curatis ipsius
urbinatis Ecclesie residentibus continue
et assiduam residentiam facere volen
tibus in dictis Cameris et mansionibus
itaque unusquisque ipsorum Cameram et
mansionem propriam habeat. Et dictas
Cameras sive aliquam ipsarum reparatione
sive reaptatione indigentem uno
semel reficere et reaptare debeat
expensis dicte Fabrice. videlicet de tec
tis hostiis et fenestris et de muris
et parietibus atque balchionibus defici
entibus in eisdem. Et semel tantum
reparatis et reaptatis ut promictitur
amplius vel aliquo tempore sive per
eundem vel alium quemque Camera
rium successorem non reficiantur
neque reaptentur modo aliquo nisi
contingerit in casu quo ruinarent
sive ruinam minarentur absque defe
ctu et culpa dictorum prelatorum Canonico
rum et presbiterorum. Addentes quod in
aliquo alio actu sive in aliqua
alia re aut pluries sive aliter
aliquis Camerarius pro tempore existens
non faciat neque mictat aliquas
alias expensas in ipsis Cameris vel
aliqua ipsarum ad penam Centum librarum
denariorum pro quolibet Camerario contra
faciente et qualibet vice de facto aufere
ndam per quemlibet Offitialem Curie
urbinatis et dicte Fabrice applicandam.
Et omnes dicte expense preter et ul
tra formam presentis statuti facte
ut promictitur de proprio ipsius Ca
merarii facte censeantur et per Revi
sores ipsius Camerarii ad eius com
putum minime admictantur. Hoc
declarato et adiuncto. Quod si dictis
Superstitibus et Camerario pro tempore
existentibus visum fuerit pro evidenti
et necessaria causa et honore dicte Ecclesie
pluribus capellanis eiusdem Ecclesie
residentiam continuam facere volen
tibus ad divina offitia celebranda
in eadem possint et valeant una
nimiter et concorditer et ipsorum ne
mine discordante plures Cameras
et mansiones providere dare et
assignare eisdem ipsa de causa et
fieri facere ut supra dictum est de Ca
meris Canonicorum. Aliis vero
Clericis sive personis Cuiuscumque
gradus ordinis et dignitatis exi
stant non dent neque assignent
modo aliquo per dictam Fabricam vel eius
Offitiales aliquе Camere sive man
siones pro aliquo actu sive pro
aliquo tempore ad penam supra scriptam
Salvis et exceptis Oblatis Capu
tmagris sive Magris Forensibus
indigentibus mansionibus Quibus
secundum quod deliberatum et conventum
fuerit per superstites et Camerarium
dicte Fabrice provideri possit. Et ut
dicte refectiones et reparationes
dictarum Camerarum et mansionum Cano
nicorum predictarum que fieret uno semel
per Camerarium dicte Fabrice ut pre
fertur semper appareant apud dictam
Fabricam fore factas una vice vo
lumus quod Notarius dicte Fabrice pro
tempore existens teneatur et debeat

mlibus dce̅ ſabrice ſcribere et no
tarii Omn̄es et ſingulas Came
ras et manſiones ut predicitur
refectas ⁊ repatas tp̄e ſuo Et qz
ipe̅ Camere et mãſiones de dcīs
prelatis Canonicis et Capellanis
ciuitatis uel aliys Capellanis ipīꝰ
Ecclie ex cauſa p̄miſſa fuerint
date et aſſignate :-

54 De nõ eligendis ſibi ſepulturis in dc̄a Ecclesia

Item quia minus digni
eligunt et aſſumunt q̄ꝫ
ſibi ſepulturas in dicta
noſtra venerabili Ecclia ſupra
Coruꝫ vꝫ et ſupra gratres fer
reas dce̅ Ecclie ubi ſoliti ſut ſe
pelliri Epiſcopi Archip̄ſbri Ar
chidiaconi et Canonici ipīus Ec
clesie tanq̄ in eminētiori et ve
nerabiliori loco q̄ ſit in ipa̅ Ecclia
non conſiderantes Vltius cōditōꝫ
eoꝝ que nō merentur tales et
tantas ſibi eligere et ſumere ſe
pulturas Ideo Statuimus et
ordinamus A de cetero ſaluis
ſolitis ſepulturis dcōꝝ p̄latorū
Et canonicoꝝ ipīus Ecclie nemo
alius Cuiuſcūqꝫ conditōis ordi
nis et dignitatis exiſtat audeat
uel p̄ſumat ſibi eligere deputare
aut ſumere ſepulturaꝫ in dicto
loco ipīus ecclie vꝫ adūo Choro
et gratis ſupra ſine expreſſa licē
tia voluntate et deliberatōe dn̄oꝝ
Conſ uatoꝝ dce̅ Ciuitatis ſupſti
tum et Camerarij dce̅ ſabrice
pro tp̄e exiſtentiuꝫ et ſimul con
cordantiuꝫ ad penaꝫ quinquaginta
florenoꝝ auri auferendam de bo
ab heredib; defuncti eligentis et ſu
mentis ſibi ſepulturam p̄dcām
Cuiꝰ pene tertia pars ſit diete
ſabrice alia tertia pars ſit co
munis vrbis et alia tertia po
ſit offitialis facientis executioēꝫ
cum effectu dce̅ pene. Et quilibet r
poſſit accuſare et denūctiare atqꝫ
referre cuicūqꝫ Offitiali Curie vrbe
uetane et teneatur ſibi in credētia
hoc addito q̄ Cuicūqꝫ ex p̄dcis mīꝰ
dignis adeꝰꝫ annis citra huiuſmōi
ſepulturaꝫ ipo̅ inuitē aſſūpſiſſet
ſine licētia et deliberatōe p̄dcis retra
ctetur et remoueatur ab ipo̅ loco p
ut dcīs Supſtitib; et Camerario in
ſum fuīt deliberare et queīre.

55 De prohibitis fuſtigatoꝝ rep̄ſentationib; in dc̄a Ecclia

Fuſtigatoꝝ ſiue diſciplinatoruꝫ
actus et mores qui ab initiō
fuerant ad dei et ſcōꝝ eiꝰ lau
dem ⁊ honorem hodie ad mundi lau
des et uanitates totalr̄ fiunt Et q
in p̄mordijs hoīes qui aderant con
pungebant fore humiles et deuotos
Nunc in fabulas et deriſuꝫ penitus
ſt̄ cōuerſi itaqꝫ ea que pro aīaꝝ ſalu
te ad inuēta fuerunt ad p̄ditionē ad
modū ſt̄ reuerſa. Que licet in eoꝝ
remotis domib; talia fc̄a ſint red
arguenda. Cum fiunt publice in
ecclijs penitus ſt̄ dāpnanda. Nam
turbis occurrētib; in eadem mala r
dant p̄ditionis exēpla. Precipue
in ueſtibus ſacris et deo dicatis in
dumentis q̄ue clericis et ſacerdo
tibus in diuinis tm̄ offitijs ſūt
Conceſſa. Quib; dci diſciplinati
in huiuſmodi eoꝝ actib; utunturꝰ ea
qꝫ manib; i mūdis pollent et ab
uſiue p̄fanant. Ve aūt paſtorib;
⁊ p̄latis que tam deteſtanda con
ſentiūt et fieri p̄mictūt. Non ſiñ
graui iniuria et offenſa ſaluato
ris et eius Ecclie ſcē et totius
Cleri. Quo circa bono zelo moti
duximus ſtatuendūꝫ q̄ Nulli di
diſciplinati ſiue fuſtigati alicuiꝰ
diſcipline de ipa̅ Ciuitate quocū
qꝫ noīe nūcupentur audeant uel
p̄ſumant de cetō aliquas eoruꝫ
rep̄ſentatiōes ſiue deuotianes re

nũcupatas que verius sᵗ derisiões
de quibuslibet actis et gestis dñi
nri yhu xpi filij dei siue matris
eius gloriose uirginis marie aut
aliquoꝝ eius scõꝝ siue de aliquo
miraculo interueñto alicuiꝰ sacram̃
ti et rei sacre / uel de ipo filio dei
et eius matris uirginis marie siũ
de aliquo sancto Indicta maiori ecc̃
Vrbitana vel inaliqua parte ipiꝰ
Ecclie / Vꝫ intoto et ꝑ totuꝫ pauimentuꝫ ordinare uł facẽ quoquo
modo siue aliquo tpr̃ / aut in aliq̃
fora. Ad penaꝫ Centuꝫ soldoꝝ dena
rioꝝ pro quolibet canente / siue
faciente huiusmodi repñsentationes
aut assertas deuotiones / siue quo
mõlibet ꝯtfaciẽte et qualibet uice
Cuius pene quarta pars sit den
unctiatoris alia quarta pars sit
offitialis faciẽtis exactioneꝫ dicte
pene reliqua medietas sit Cõis
Vrbis. Et quilibet possit accusa
re et denũctiare huiusmodi ꝯtfa
cientes ⁊ credatur iuramẽto ipius
et teneatur in credentia. Et quilibꝫ
Offitialis dicte Curie Vrbeuetane
possit et debeat in predcis procedere
Inquirere et inuestigare / tam ex suo
Offitio ꝙ etiaꝫ ad denũctiationeꝫ
Cuiuslibet ꝑsone Iuris ordine nõ
seruato et sine aliquo processu Et
penas exigere a ꝑdcis ꝯtrafaciẽtib;
ipo facto. **De prohibitione et pena**
56 **ballantiuꝫ. Et Canẽtiuꝫ mun**
danas Cantilenas in dcã Ecclia
Quoniaꝫ ut ait dñus Noster
Yhus xpus Domus mea q̃
est templuꝫ dei / domus ora
tionis vocabitur Euangelista dic
tante. Et hoĩes ꝙ multi secula
res in tantũ deuenerit lasciuiaꝫ
et omĩmodaꝫ deposuerit reueren
tiaꝫ que debetur a fidelib; exiberi
ꝑcipue in domo dei / que est Ecclia

eius scã ꝙ nõ uerentur in ipã Ec
clesia mundanas uanitates canẽ
et inlicita / et prohibita ioca facẽ
⁊ sostinẽ ac ꝑmictere ꝙ fiant in
dedecus et ꝯtẽptuꝫ ipĩus Ecclie
dei sancte. Quare cupiẽtes hu
iusmodi inordinatos et reprobos
mores et actus de ipã Ecclia dei
eicere ⁊ remouere statuimus et
ordinamus Qꝫ nulla ꝑsona Cui
uscũqꝫ generis aut sexus ⁊ Cu
iuscũqꝫ status conditoĩs ⁊ prehe
minẽtie existat audeat uel ꝑsumat
in dcã nrã Venerabili ecclia Vrbe
uetana / uel in aliqua ꝑte ipĩus
Ecclie aliqua tripudia siue
ballamẽta et ioca secularia et
mũdana ioca ~~facere~~ Nec nõ mun
danas cantilenas siue aliquos actꝰ
ꝑtinẽtes ad mũdana ioca facẽ dicẽ
ordinare siue aliquo modo inducẽ
aut mãdare uel aliquo actu ꝑsua
dere ꝙ talia ioca fiant in eadeꝫ
Ecclia. Et multo fortius inhibeꝫ
hac nrã municipali lege ꝑpetuo
duratura omib; et singulis Instri
onibus Ioculatorib; et Ciarmatorib;
ne eoꝝ spectacula ioca et ciarma
rias quoquo mõ ꝑsumãt in dcã
Ecclia uel in aliqua ꝑte ipĩus
facẽ siue exercere aliquo tpr̃ et
sb aliquo quesito colore. Quos et
instriones ioculatores et ciarma
tores ꝑsumẽtes in dcã nrã Ecclia
dcãs eoꝝ reprobas artes quõlibꝫ
pagere Volumus et ordinamus.
posse eicere ꝑ quẽcũqꝫ de ipã
Ecclia et inuitos reicere et repe
llere. Et resistentes cuꝫ cõtum
elia dcãm Eccliaꝫ exire cõpellẽ
impune. Contra faciẽtes autẽ
in ꝑdcis uel aliquo ꝑdcoꝝ pena
Centuꝫ libraꝫ denarioꝝ ꝓquolꝫ
et qualibꝫ uice feriãtur de facto
applicanda pro medietate Camẽ

dci Comunis urbis Et pro quarta
pte Curis denuntiatori Et p reli
qua quarta pte Cuicumq Offiti
ali Curie urbeuetane exigenti
dcam penam sine aliquo processu.

57 De Obsequiis defunctorum fiendis
p ipam Fabricam.

Camerarius dce Fabrice p
tpr existens faciat et fieri
faciat Celebrare obsequia
defunctorum qui reliquerint Anni
uersaria fieri p Camerarium
dce Fabrice p eorum aiabus annuatim
iuxta intentiones et dispositiones
defuncti tpribus debitis et deput
atis de pecunia dce Fabrice. Et
pro hiis celebrandis obsequiis tan
tam pecuniam irroget et expendat
quantam defunctus reliquid et non
ultra. Hoc ordine suato circa ce
ram siue candelas cere expendendas
uz Qe omnibus et singulis sacerdo
tibus missas celebrantibus legendo
in uno quoque obsequio et unaquaque
missa dentur due candele cere co
cremande sup altare ubi missa ce
lebratur pro quolibet sacerdote
Et nulla differentia fiat siue pre
rogatiua inter eos quo ad hunc
actum Saluo quod in missa cantando
et sup eius altare dentur et po
nantur Octo Candele concremande
in dca missa. Interuenientibus uero
Clericis circa funus defuncti obse
sequio celebrando Quatuor can
dele dentur Canonicis dce ecclesie
pro quolibet eorum Et si interfuerit
Archipresbiter siue Archidiaconus dce
Ecclesie siue Vicarius dni Epi ur
beuetani habeant pro quolibet ipsorum
duplum Candelarum que dantur Cano
nicis pdcis. Ceteris autem aliis
Clericis in sacris ordinibus constitu
tis et stantibus in dco obsequio circa
ipm funus dentur due Candele
tantum pro quolibet nulla prerogatiua
habita inter eos. Aliis uero Cleri
culis et Scolaribus dcorum Clericorum
una tantum detur candela pro quolibet
Et omnes dce Candele sint in libra
xxvj. uel plures. Unus Cereus co
cremandus sup dco funere pponatur
et relinquatur eisdem Clericis fin
ito obsequio. Pecuniam autem depu
tatam et residuatam ultra expensam
candelarum predcarum et Cerei pfati
Camerarius distribuat inter ipsos
Clericos et unicuique ptem suam put
tangit diuidat pro rata Aliqualem
dcam et prerogatiuam faciendo inter
sacerdotes huiusmodi celebrantes et
missas plus merentes et alios Cle
ricos non celebrantes minus meren
tes pro ut discretioni ipsius Came
rarii uisum fuerit conuenire Et aliqua
uel alio modo dca obsequia non faciat
neque fieri faciat dcus Camerarius

58 De pena proicientium lapides in Ecclia
Sce Marie Et ponentium pelles seu
lanam ante dcam Ecclesiam.

Statuimus et ordinamus quod
Nulla psona Masculus siue
Femina paruus uel magnus
proiciat aliquem lapidem ad
muros selyectos noue Maioris
Ecclie beate Marie uirginis de
urbeueteri. Contrafaciens soluat
qualibet uice Centum soldos dena
riorum Et si proiceret lapides seu
pcuteret cum aliqua alia re ad
muros seu lapides muratos uel
murandos in basamento fenestris
seu portis et pariete anteriori dce
Ecclie uel in aliis portis basame
ntis et fenestris ipsius Ecclie uel
in aliquo eorum uel alter cum quacu
que re fecerit pdca uel aliquod pdcorum
soluat qualibet uice noie pene.
decem libras denariorum. Et si pp ta
lem proiectionem uel pcussionem uel
eius occaxione ruperit seu frege
rit uel qualitercumque deuastauerit

aliquas fenestras / uel figuram in
totum / uel in aliqua pte / seu ptela
soluat noie pene viginti quinque
libras denarior / et semp dapnuz
teneatur emendare in duplum. Et
si proiecerit cum arcu ad palluctas
vl cum balista cum iectilo in sta
muros uel ad tectum uel parietes
dce Ecclie soluat qualibet uice
noie pene quadraginta soldos.
et dapnuz emendet in duplum.
Et si psona proiciens uel faciens
aliq pdcor fuit minor quatu
ordecim annis maior tn nouem an
nor Pater vel mater seu aliq pro
pinquiores cosanguinei soluant
noie pene uiginti soldos qualib
uice. et semp dapnuz emendet in
duplum. Et offitiales Operarij ope
ris dce Ecclie et Ciuib eor possit
facietes cotra pdca uel aliq pdcor
expellere corrigere percutere et
verberare sine aliqua pena Et
de pdcis ul aliq pdcor dns Pote
stas et Capitaneus dce Ciuita
tis qui pro tpr fuerit et sua Cu
ria possit et debeat inquirere et
inuestigare suo Offitio / et cofacietes
punire et codepnare in penis pdcis
Et nichilominus quib possit de pdcis
et quolibet pdcor tamq de publico cri
mine accusare / et eius iuramento cre
datur cum vno teste bone fame.
Quar penar et cuiuslibet ear qua
rta pars sit dni potestatis / et cuiu
slibet alterius offitialis facietis dcaz
executionez. Et alia quarta pars
sit cois Ciuitatis. Et alia quarta
accusatoris. Et alia quarta pars ope
ris Sce Marie.

¶ Et Nulla psona ponat ul poni
faciat ante parietez anteriorez pdce
Ecclie Nec in platea que est an dcaz
Eccliaz uel ante parietez ul portas
eiusdez ecclie uel prope eas ad decez
passos aliquas pelles Coffias seu
Lanas / nec faciat aliquam lordum
uel imunditiaz seu terraz ponat
vl proiciat / nec poni / ul proici fa
ciat. Et qui cotra pdca / uel aliq
pdcor fecerit / soluat noie pene
quadraginta soldos denariorum
qualibet uice. Et quib possit pre
dcas pelles et lanas atq Coffias
inde proicere incidere et deuast
are sine pena et contradictione ali
cuius psone. Et quib possit cot
facientes accusare. Et habeat
medietatez pene Et credatur sub
sacramento accusatoris / et credentia
teneatur eidem. **De pena pingen
tium et pingi facientium in dicta**
59 **Ecclia sine licetia Camerarij et
Supstitum.**

Item cum pfata Ecclia Sce
Marie sit pulcerrime et decore
Construenda et incepta Vt eui
dentissime apparet Et quasi in
orbe terrar consimilis no repitur
Et in eadem Ecclia non nulli
pictores minus sollepniter ping
entes in ipa Ecclia picturas et
imagines Scor et Scar quamplurimas
pinxerunt et cotidie depingunt in
ualidas et defectiosas respectu
rer Nobilium aliarum que sunt
ad decorez et pro decore dce Ecclie
Et quasi sit in obprobrium omnib
Ciuib et aliis inspicientib uide
et respice tam uituposas et oppro
briosas picturas. Id circo Statuim
et ordinamus Qd nulla psona
Cuiuscumq status conditionis et
preminentie existat audeat ul pres
umat pingere nec pingi facere in
pfata ecclia Sce Marie nec in ali
qua parte ipius Ecclie aliquas
picturas figuras uel immagines
absq expssa licetia Camerarij et
quatuor Supstitum Operis et Fab
rice sepedce. Et qui cotrafecerit in
predcis tam pictor depingens quam etiam

depingi faciens in penam viginti q
uinque librarum denariorum aufere
ndam de facto contrafacientibus per quem
cumque offitiales dicte Civitatis et
dicte fabrice applicandam. Quod
60 pauperes et mendicantes non
possint neque debeant stare intra
Cancellos et cetera

Pauperes mendicantes et
Quilibet elemosinam pe
tentes quolibet intra cance
llos Maiestatis tabule Ecclesie
predicte prope portam existentis vel
prope dictos Cancellos vel prope Cuppam
in quo fiunt oblationes in subsidium
dicte fabrice vel prope banchum
super quo venduntur Candele
ad minutum pro dicta fabrica Vel
intra grates ferreas Cappellarum
venerabilis corporalis. et Capelle
que est illi obviam non audeant
vel presumant neque possint stare
et elemosinas petere quoquo modo
Et licitum sit oblatis et aliis labo
ratoribus laborantibus et existentibus
in dicto Opere predictos pauperes
vel huiusmodi mendicantes inde
pellere et repellant Omnino. Et si
dicti pauperes vel quolibet mendicantes
rebelles essent aliquid predictorum pellen
tium per dictos oblatos et operarios seu
existentes in dicto Opere capi po
ssint per personam et spentulari et
si opus fuerit percuti leviter ma
nu vacua vel cum baculo sine
aliquo banno et pena. Et quod predicti
percutientes sint oblati operarii vel
existentes in dicto opere credatur sa
cramento suprastitum vel Camerario
dicti operis presentibus vel qui fuerit
institutum. De pena vendentium
61 et ementium et negotiantium in dicta
Ecclesia.

Evangelica doctrina monemur
ne in Ecclesia dei negotiationes
secularium quolibet fiant Quas
dominus noster yhesus xpistus dum ageret in
humanis eiecit de templo sancto eius.
Quo circa statuimus et ordinamus
quod nulla persona cuiuscumque sexus con
ditionis ordinis et preheminentie existat
audeat vel presumat in dicta nostra Ven
erabili ecclesia sive in aliqua parte sui
vendere vel vendi facere aliquas res
mundanas et seculares Vel emere
seu emi facere. Vel aliquas mercimo
nias aut negotiationes secularium
contrahere vel facere Vel aliquas
stationes mercimoniarum aut aliarum
quarumcumque rerum ad secularium usus per
tinentes. Inquocumque genere et spetie
in ipsa Ecclesia quomodolibet retinere causa
vendendi sive emendi ut prefertur
Et hoc locum habeat in rebus tam
mobilibus et manualibus. Et contrafaciens
tam vendens quam emens sive retinens
huiusmodi stationes penam incidat
ipso facto Centum librarum denariorum aufe
rendam sine aliquo processu per quemlibet
Offitialem Curie Urbevetane et appli
candam pro dimidia dicte fabrice pro
quarta parte Camere Communis Urbisveteris
Et pro alia quarta parte Offitiali
facienti executionem ipsius pene. Et
insuper cuilibet liceat dictos vendentes
et ementes et stationes retinentes
de ipsa Ecclesia expellere et eicere etiam
invitos compellere ut exeant ipsam
Ecclesiam et res ipsius et mercimonias
evertere et reicere de ipsa Ecclesia
etiam cum contumelia verbo et facto
et impune. Et predicta banniantur per
preconem communis Urbisveteris et dicte
fabrice publice in platea dicte
Ecclesie. De pena vendentium et
62 ementium super Scalis dicte Ecclesie

Et licet Scale dicte nostre ve
nerabilis ecclesie intra eius
hedifitia contineantur Ne
per aliquos ignoranter aliquid inhone
stum committatur volumus et or
dinamus quod super dictis Scalis ipsius

Ecclie et in ipis schalis seu in ali
qua parte ipāz scalaz. Nemo
uendat uel emat Olera. Poma.
Fructus. Allea. Cepas. Vini. Ca
napem. Funes. Vasa. Caseos. Ce
reas massaritias vl' ferreas. Cistas
Canistros vel aliquas ligneas
massaritias. Et generaliter om̄es
merces ad penaz decē libraz pro
quolibet 9t faciēte et qualibz uice
auferēdaz de fcō p quelibet offitia
alem dcē Ciuitatis et aplicādaz
pro dimidia dcē Fabrice et pro
quarta pte cōis Vrbisueteris. Et
pro reliqua quarta parte Offitiali
faciēti executionez. Preterea qlz
possit inpune dcōs uendentes et
ementes et res predcīs eicere et
repellere proicere ɋ eleuare de dcīs
Schalis cum redargutione et ali
quali cōtumelia. Et pdcā bānia
tur publice p preconez dcē Fab
rice in platea dcē Ecclie. Cassatō

63 Ordinamenti de Orfanis mari
tandis :·.

Quamuis motu pio Cui qn̄o
Nulli Vrbeuetani curauerit
ordinare et deliberari facere
in cōi Qz de pecunia et introitib;
Fabrice sepedcē in quolibet semestri
maritarētur cum traditione dotiū
alique orfane et miserabiles psone
Qz in pcessu tpr̄is usuz est et co
gnituz experimento ipm̄ ordinem
ab eius intellectu nō modicū exo
rbitare. Qū in pdcā fiebant aduol
uptates hoīuz et cōplacētias nō āt
respiciebatur ad ncītates et oppor
tunitates huiusmodi orfanaruz
Preterea cōmictebatur 9t sine pt
uoluntates et dispositiones defim
toz relinquētur et cōcedentur dcē
Fabrice pro edificatiōe et cōstructiōe
ipīus Venerabilis Ecclie ob deuotio
nez honorez et reuerētiaz Virginis
gloriose matris dei Et scripti est
in iure Qz uoluntas dcōz disponētiū
pro lege suanda ē. Nec aduertebat'
Qz uoluntates et dispositiones dcōz
relinquētur et cōcedentur ipi Fab
rice p uertebātur et in aliaz causaz
q̄ ipi elegerint 9uertebantur res et
bona relicta et 9cessa Fabrice sepedcē
Et depia causa p disponētes p̄fatos
ordinata et relicta sb̄trahebatur p
alia causa non relicta et ordinata
Et hec redūdabant ad detrimētuz
ipīus Fabrice et operis prefate
Ecclie Quo circa hijs respectibus
et cōsiderationib; volentes dictis
uoluntates et dispositiōes decedētuz
et cōcedētuz ad terminos eaz redu
cere Vt non extēdatur ultius uel
alr̄ q̄ ipi disponētes et cōcedentes
elegerint et ne ipi Fabrice et operi
sb̄trahatur siue diminuatur de sb̄a
et facultate sibi relicta et cōcessā
ad laudem et honorez omipotētis
dei et Virginis Marie matris et'
et p̄fate Ecclie sue scē tollimus
ɋ cassamus et ex toto remouemus
dcm̄ ordinamētum decretuz siue
statutum conditum et factuz ut
p̄dicitur in cōe dcē Ciuitatis de
ipis Orfanis maritandis. Quas
relinquimus deuotis hoīb; et p
sonis expresse et specifice uolen
tib; eis benefacere de eoz sb̄stātia

64 Qz omnīa Statuta vltra p̄sen
tia in dcā fabrica sint cassa :·

Et ut alia statuta siue ordi
namenta que ullis tpr̄ib;
in p̄teritūz fuerint siue quo
quo modo apparē possent facta
et cōdita qua uis auctoritate in
dcō opere et Fabrica et pro fcīs
ipīus operis et Fabrice sb̄ quib;
cunqz tenorib; et formis forte
repugnantia presentib; statutis
ɋ ordinamētis aut inutilia et

et ſupflua / uel quouis mo appa
reant facta inquibuſcuq; Volu
minib; ſcripta et notata non
allegentur p aliquez ſiuer per
aliquos neq; ipis uel aliquo ipoz
uti poſſint / uel ſup eis aliqua di
ſputatio ſiue cotentio aut qſtio
uel dubietas oriri poſſit caſſam9
tollimus et anullamus et iuris
omib; euacuamus omia alia ſta
tuta Ordinamenta Reformationes
et decreta in pteritu facta et que
quolz apparerent fore codita per
quecuq; autoritatez et poteſtatem
ſb quibuſcuq; formis et tenorib;
et inquibuſcuq; Volumib; notata
7 regiſtrata que Volumus 7 delibe
ramus tolli remoueri et deleri de
dca fabrica et de quibuſcuq; alijs
locis inquib; repiretur tanq; /
nullius efficacie uel ualoris . Et
preſentia ſtatuta et ordinamta
uim hre et optinere roboris firm
itatem Saluis tn et reſuatis /
omib; et ſingulis alijs ſtatutis
ordinib; et reformationib; et dec
retis ftis et coditis quouis tpre
p dcm Coe vrbtanu; 9 p ciues ſe
culares ipius Cois tantu; in fau
ore; comodu; et augumetu; dce
fabrice du mo no repugnet ſup
dcis ſtatutis et ordinib; ſiue ali
cui ipoz uel in aliqua pte eoz
Et du mo no heant derogare appli
ce bulle ut ſup coceſſe pplo 7 coi
vrbtano neq; heant 9trariari deli
beratoi ut ſupra fte p dcm Coe
quoquomo neq; heant ſumictere
dcm fabricam 7 eius regimen et
gubernaculu; alicui pſone Eccl
eſiaſtice cuius uis dignitatis /
gradus pheminetie 7 ordinis exi
ſtat . Que quide; Vbicuq; et quo
modocuq; apparetia i qtu; pmiſ
ſoz ſupius declaratoz tollim9

caſſamus et anullamus Vt ſupi9
eſt expſſum.

Die vigesimo secundo mensis de-
cembris eiusdem anni dni pscripti
Indictione xiiij. Conclusa et con
pilata fuerunt supdicta statuta et
ordinamenta p supdctos prudentes
et circumspectos viros S lucini S be
nardini S franciscum S thei Gui
lielmum Johis et franciscum buti
Nisini cives urbevetanos sta
tuentes pfatos ex comissione et au
ctoritate ut s eis gessa p coe ur
bevetanum ex deliberatione gnalis
consilii balie populi dce civitatis
Electos et noiatos Tpe Magnificorum
virorum Nicolai nerii de Nealla fran
cisci bartholomei de chiaravallensi
bus civis urbevetani Jacobi Jaco
buti de Magalottis et Bartholomei
Matthei tunc Conservatorum pacis et
Consignata et pntata fuerunt Mag
ficis viris Benedicto Monaldi fa
s ioli, S Monaldo nisii S Catalano
petri et Nerio Manfredi pntibus
Conservatoribus urbevetano poplo
presidentibus in palatio dci Cois so
lite residentie dcorum dnorum Conserva
torum pntibus petro Thomassutii m
catore tunc Camerario dce fabrice Mo
naldo Johis dni nicole dno crescim
bene S angeli z S baptiste S Johis
testibus ad predca vocatis et rogatis.
Qui dni Conservatores i dco palatio
residentes dca statuta et ordinamta
ut s gdita receperunt et acceptaverunt
et deinde assignaverunt p lege svada
pfato petro Camerario dce fabrice ut
apud ipam fabricam ppo residant et
observentur z executioni mandentur
in omnibus et p omnia iuxta formam et

tenore et ritum dcorum statutorum et ordi
namentorum Rogantes me Johannem Can
cellarium i sceptum ut de ipoz statuto
rum et ordinamentorum conclusione
compilatione acceptatione et consignatione
et alys predcis publicam gficarem scriptura;

Post predca an pntiam Mag pnapis
Agapiti de columna locutenentis p
Sca Romana Ecca et Sanctissimo i xo pre
et dno nro dno Martino divina pvide
ntia pp ciuito in civitate urbevetana
eiusqz coitatu fortia z districtu Magnifi
ci et circumspecti viri S Monaldus nisii
Benedictus Monaldi fats ioli S catalanus
petri et Nerius Manfredi cives urbe
vetani tunc Conservatores pacis urbeve
tano poplo presidentes psonalr acce
dentes postulaverunt supscripta statuta
et ordinamta facta et gdita p refor
matione favore z comodo dce fabrice
p ipm dnm locutenentem appbari
et confirmari ut i forma.
Qui dns locumtenens petoi dcorum dnorum
Conservatorum annuens tamqz iuste con
sidrans qz fore fcta p pia z laudabili ca
ad reverentiam z honore omnipotentis dei
et eius Genitricis virginis Marie et
p edificatione eiusdem Sci templi pia conside
ratione motus ex oi eius auctoritate ipa dca
Statuta z ordinamta i qualz pte ipoz
gfirmavit appbavit z validavit et i oibus
partibus suis ipa dca statuta z ordinamta
roboravit z voluit z declaravit ab oibus
pnt iacet inviolabilit observari.
Et Ego Johes sassi de pileo publicus
impiali auctoritate notarius et iudex
ordinarius z nunc Cancellarius et nots re
formationum Cois dce civitatis oibus z singlis
sdctis dum sic agerent intfui z Rogatus
scpsi z publicavi meumqz signum gsuetum
apposui ad fidem omnium premissorum.

29v

30v

[illegible]

Andrio[illegible] di [illegible] o f.

Richo d'ugo detto rossi

Antonio di Richo suo figholo

Vannuccia di tofu fuor la porta

Benedetta di Richo pagho s. 1 d. 4

donna Lucia di giovanni